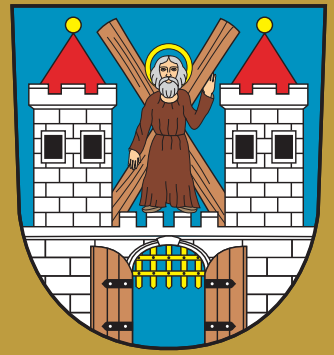

OZVĚNY

Časopis pro obyvatele Ondřejova, Třeblat a Turkovic

ČÍSLO 2 | KVĚTEN 2024

Lukáš Mořka

3 ZE ŽIVOTA...

Láska za zvuků
dechových nástrojů

10 ZE ŽIVOTA...

Slavnost
májí

17 OKÉNKO DO HISTORIE

Seriál ze zápisků
Jaroslava Hnízda

SLOVO STAROSTY

Vážení čtenáři,

opět mám tu příjemnou povinnost pozdravit Vás na stránkách ondřejovských Ozvěň.

Tentokrát příspěvek píšu v čase, kdy jsem pohlcen dokončováním stavební části nové školní budovy, a tak budu možná maličko stručnější v komentování ostatních oblastí našeho života. Ve škole za sebou máme kolaudační prohlídku a věřím, že než se Ozvěny dostanou do Vašich rukou, bude škola zkolaudována. Zároveň jsou v současné době dokončovány poslední „kosmetické“ úpravy budovy a předpokládám, že stavbu převezmeme v řádném smluvním termínu. Současně s dokončováním stavby již probíhají i sadové úpravy, které jsou samozřejmě i sadové úpravy, které jsou samozřejmě i sadové úpravy, které jsou samozřejmě i sadové úpravy, které jsou samozřejmě i sadové úpravy, kde budou následně osety trávníky a vysázeny keře.

V současné době jsou ukončena výběrová řízení na interiérové vybavení, tabule, počítače a dovybavení gastroprovozu, tyto dodávky budou dokončeny nejpozději v průběhu července.

Ve staré školní budově po ukončení školního roku proběhnou přípravy na stěhování tak, aby během srpna bylo vše přestěhováno a připraveno na zahájení školního roku v nových prostorech.

S tím souvisí i další událost, která se dotkne mnoha z nás, a to je přestěhování pošty z místa, na které jsme již mnoho desetiletí zvyklí. Nově bude pošta přemístěna do uvolněné budovy základní školy.

Ve stručnosti zmíním několik událostí nesouvisejících se stavbou školy.

V ondřejovském sportovně-kulturním centru se po skončení činnosti dlouholetého manažera ujala této funkce nová manažerka. Pozitivním zjištěním pro nás byla účast několika kvalitních uchazečů, kteří by tuto práci jistě velmi dobře zvládli. Vybrán může být jen jeden a věřím, že jsme měli šťastnou ruku a vybrali manažerku, která bude úspěšně rozvíjet činnost SKC. Držím palce a přeji mnoho úspěchů, dobrou spolupráci s lektory i zakladatelkou a dobrým duchem SKC paní Řešátkovou.

S činností SKC souvisí i další novinka, od nového školního roku v Ondřejově zahájí činnost umělecká škola FLOW. Je to aktivita, která u nás dle mého názoru velmi chyběla. Činnost zahájí samozřejmě jen v omezeném množství předmětů, ale věřím, že se zde škola zabydlí a bude svou činnost dále rozvíjet.

Tradiční akcí, která proběhla v květnu, bylo Vítání občanů. Pro mě je tato událost úžasným vybočením z každodenních starostí, a věřte, že pohled na zaplněný sál ondřejovského mlýna se neomrzí. Věřím, že předchozí řádky popisující stavbu školy a zahájení provozu ZUŠ alespoň trochu naplňují můj každoroční slib dětem – „vytvářet co nejlepší podmínky pro jejich rozvoj tak, aby jejich život byl naplněný, spokojený...“ V souvislosti s touto akcí zde musím poděkovat všem, kteří se na zdárném průběhu podíleli, zejména panu Ročákovi za zapůjčení reprezentativních prostor.

Další očekávanou událostí jsou Ondřejovské slavnosti, které proběhnou 15. června, věřím, že se opět stanou příležitostí pro setkání současných i minulých obyvatel naší obce i všech jiných návštěvníků. Zkuste si v uspěchaném životě najít chvíli a přijďte posedět, popovídat si a potěšit se třeba dovednostmi našich dětí.

Závěrem Vám, vážení čtenáři, přeji příjemné prožití prázdninového období, načerpání nových sil a zejména pevné zdraví.

Vladimír Zámyslický

EDITORIAL

Vážení spoluobčané,

setkáváme se opět na stránkách Ozvěň. Věřím, že si každý najde něco, co ho v Ozvěňkách zaujme. Měsíc květen byl bohatý na události. Děkuji všem, kdo do Ozvěň přispíváte, a budeme moc rádi, když se přidají další. Už se nám i postupně daří, že dostáváme články relativně včas, i když tady máme ještě rozvojový potenciál.

Tentokrát se můžete těšit na rozhovor s manželi Motkovými, rozhovor s novou vedoucí manažerkou SKC Evou Nečesanou a můžete si užít reportáž ze Slavností májů. Tímto bych chtěla poděkovat všem respondentům, kteří se se svou radostnou náladou podělili s ostatními o své pocity v den konání májů. K významné tradici Slavností májů můžete nalézt zajímavé čtení knihy o Bedřichu Smetanovi, který měl dvousté výročí narození. V knize na několika stránkách naleznete zmínku o Eleonoře z Ehreneberků, která bydlela ve vile Leonora v Ondřejově. Také je v knize zaznamenáno něco o České besedě. Autorka se zmiňuje, že Česká beseda je suita, kde se střídají české národní písně s polkou, furiantem, rejdivákem anebo tehdy velmi populární kuželkou. Mnozí však netuší, že autor Karel Linek Českou besedu napsal v němčině. Což dnes působí jako paradox. Ale tehdy to tak bylo.

Nedokážu vyjmenovat všechny akce, které v Ondřejově proběhly ani všechny články, které Vás čekají, abych náhodou na někoho nezapomněla, ale vím, že v Ondřejově jsou aktivní lidé a velice dobře u nás probíhá spolupráce napříč místními organizacemi. Dalo by se říct, že je tady aktivní veřejná společnost a veřejný život. A za to jsem moc ráda. Je to nejen milé, ale především důležité. Také bych ráda pozdravila ondřejovské fotbalisty v čele s trenérem. Vidím, že kluci jsou skvělá parta, která se velice dobře prosadila ve fotbale. Moc děkuji za pěkné fotbalové zážitky pro všechny ondřejovské fanoušky.

Vaše Romana Brilová

Láska za zvuků dechových nástrojů

Na úvod bych chtěla uvést, že jsem se inspirovala v rozhovorech, kdy si zpočátku autor rozhovoru s dotazovanými dává slovní ping-pong, který spočívá v krátkých reakcích na daná slova, která s danými respondenty souvisí. S manželi Moťkovými, Kamilou a Lukášem, se nyní seznámíme v květnovém rozhovoru. Přeji vám inspirativní čtení.

Dechové hudební nástroje: Lukáš: „Hoboj.“ Kamila: „Celá rodina dechových hudebních nástrojů.“

Bedřich Smetana: Lukáš: „Má vlast.“ Kamila: „BRA-PRO-DA-LI-DVĚ-HU-TA-ČE. To jsou prvotní písmena jeho oper. Takovou formulku jsme se učili. Braniboři v Čechách, Prodaná nevěsta, Dalibor, Libuše, Dvě vdovy, Hubička, Tajemství, Čertova stěna.“

Kruh přátel hudby v Ondřejově: Oba svorně: „Jarda Ročák.“

Marta Kubišová: Lukáš: „Určitě Sametova revoluce a píseň Motlitba pro Martu.“ Kamila: „Odpověděla bych stejně.“

K Martě Kubišové bych dodala, že jsem cítila na Oslavu sto let republiky, kde Kamila zpívala na náměstí.

Zdravý životní styl: Lukáš: „Jóga, sport.“ Kamila: „Jóga, sport a duševní hygiena.“

Čaj: Lukáš: „Klid a mír.“ Kamila: „Rozjímání.“

Kde máte své kořeny a jakým způsobem jste se dostali do Ondřejova?

Lukáš: „Pocházím z Hané, tam jsem se narodil i vyrostl a prožil své mládí do 21 let. Studoval jsem konzervatoř v Kroměříži. Tomu městu se přezdívá hanácké Athény. Na Moravě jsem zůstal i dál, tedy v Brně, na magisterské studium jsem šel do Prahy. V Praze na koncertě České filharmonie jsem potkal Michala Alexu, a ten nás zavál sem do Ondřejova. Seznámil mě s Kubou Macháčkem a už to bylo.“

Kamila: „Ono to bylo ještě trochu jinak. Hledali jsme pozemek, aby byl v dojezdové vzdálenosti do Prahy. Lukáš měl místo v České filharmonii. Ani jeden nejsme městský typ, takže jsme hledali něco, co je blízko k přírodě. Hledali jsme na internetu a opakovaně na nás vyskakoval tenhle pozemek. Vždycky jsme se podívali a říkali, ne, Ondřejov je moc daleko. A když už to na nás vyskočilo po deváté, tak říkám, pojďme tomu dát šanci. Přijeli jsme sem a myslím si, že na první dobrou bylo rozhodnuto...“

Lukáš: „A s Michalem to bylo jak?“

Kamila: „S Michalem to byla náhoda, my jsme se tenkrát domluvili s majiteli, odkoupili pozemek, a pak jsme zjistili, že kousek

Z archivu rodiny Moťkových

nad námi bydlí Alexovi. Lukáš s Petrem Alexou, což je brácha od Michala, bydlel na privátě, studovali spolu školu a prožili spolu veselá a intenzivní studentská léta.“

Lukáš: „Jo, to byla náhoda. Nebo přesněji – náhoda neexistuje, byl to pěkný sled okolností.“

Proč myslíš, že náhoda neexistuje?

Kamila: „Myslím, že mohu mluvit za oba, že nejsme „fandové“ náhod ☺, věříme v to, že vše se děje nějakou synchronitou.“

Lukáš: „No, že si vlastně člověk okolnosti přitáhne, tvoří si vlastní svět, vlastní realitu.“

Jaká studia máte za sebou a jak a kdy jste se ke hře na hudební nástroje dostali?

Kamila: „Studovala jsem na všeobecném gymnáziu, potom přešla na konzervatoř, pět let magisterského studia na AMU (*Akademie múzických umění, pozn. autora*) v Praze a ještě tři roky nástavby doktorského studia. Takže student až do 30 let. U nás hudba vždycky byla. I mezi rodiči se pěstovala hodně. Nikdo však nehrál profesionálně. Když jsem byla na gymnáziu, učení mi nedělalo problém, ale nic z toho mě úplně nebavilo. Věděla jsem, že za chvíli gymnázium skončí a že si budu muset něco vybrat. Vedle gymnázia jsem chodila na hudebku. To mě bavilo. Tehdy se na konzervatoři nestudoval saxofon, na který jsem hrála, ani zobcové flétny. Což už dneska neplatí. Někdo mi řekl, ať jdu na lesní roh nebo hoboj. No, lesní roh nevypadá moc pěkně, říkala jsem si ☺. Hoboj, to jsem ani nevěděla, jak vypadá, tak jsem řekla, tak teda hoboj. Přijala jsem hoboj, aniž bych věděla, do čeho se pouštím.“

protože to nebylo možný vůbec dát dohromady. Chtěl jsem se věnovat pouze hraní a ne sezení v předmětech, které mi přišly absurdní a absolutně zbytečný. Ale pak s tím byl trochu problém.“

Představte nám své hudební nástroje

Lukáš: „Já hraju na trombón, někdo trombón nazývá pozoun. Trombón je z italštiny a pozoun z němčiny. Je to dechový, žestový nástroj (*plechové nástroje z ruštiny, pozn. autora*). Trombón je z rodiny žestových nástrojů zvláštní tím, že jako jediný hraje v čistém ladění, není v temperovaném, to znamená, že používá snižec a umožňuje hrát absolutně čistě, ale bohužel taky úplně šíleně falešně. Tím je tento nástroj specifickéj a řada lidí se mu proto vyhýbá. Z mého pohledu je velmi elegantní. Má krásnej tenorovej zvuk. Bývá používán jako zesilovač lidského hlasu ve sborech, protože se podoba

bá lidskému hlasu. Můj učitel na ZUŠ vjmenoval tolik možnos-tí využití, že jsem se rozhodl vydat se touhle cestou. Trombón je nástroj univerzální a můžeme na něj hrát od dechové hudby, jazzové, vojenské, přes symfonickou, sólovou i komorní.“

Je dost skladeb pro trombón?

Lukáš: „No, pokud bys chtěla originální, od velkých autorů jako je Dvořák, Smetana, Mahler, tak ti nenapsali pro trombón nic. Až potom koncem 19. století a ve 20. století se napsalo hodně skladeb. I když byl tento nástroj často využíván už v renesanci nebo baroku, právě jako zesilovač lidského hlasu – v ansámblech se využíval docela často, nedovedu si představit, jak hráči na něj mohli tehdy technicky hrát. To byl asi jeden z důvodů, proč se pro něj sólově nepsalo. Mozart napsal v Requiem krásný sólo pro trombón, takže se museli objevovat hráči,

Kami, ty pocházíš odkud?

Kamila: „Ze severní Moravy, narodila jsem se v Karviné, tam jsem chodila na gymnázium. Na konzervatoř pak v Ostravě.“

Teď poprosím ještě Lukáše o reakci na jeho studia.

Lukáš: „Já mám všechno stejně, jako Kamča, akorát nemám gymnázium. My jsme se vlastně potkali na magisterském studiu, protože jsem propadnul, i když ne mým zaviněním, byla to chyba v systému ☺. No, a já jsem toho krásně využil a o rok si prodloužil studium. Na vysokou školu jsem šel o rok dřív z konzervatoře, tak se to vlastně vyrovnalo. Ale pamatuji si, že když jsem dělal s Kamčou přijímačky na doktorandské studium, říkali jsme si, že když se tam dostane jen jeden, tak tam nepůjdeme a když se dostaneme oba, tak půjdeme. Seděli jsme v autě a rozbalovali jsme obálky – výsledky z přijímaček, a zjistili, že jsme přijati oba. Bylo to skvělé prodloužení studia.“

A tam jste se někde potkali a dali se dohromady?

Smích... Kamila: „Ne, my jsme se nepotkali tam.“

Lukáš: „Ve škole jsme se moc nepotkávali, to je jeden z důvodů, proč jsem propadl.“ ☺

Kamila: „On do školy prakticky nechodil. My jsme se potkali na nějakém hraní v Brně. Hráli jsme spolu v orchestru na plese a zjistili jsme, že jsme už rok a půl spolužáci, ale že jsme se ještě neviděli, protože Luky měl takový přístup, jaký měl.“

Lukáš: „No, já jsem už byl zaměstnaný v opeře v Brně. Šlo to těžko, neměl jsem v Praze bydlení, tak jsem do školy dojížděl. Na některé předměty jsem odmítl chodit,

Lukáš Motka, Jakub Hruša,
Roberto Barletta, Petr Bučil

kteří na něj dokázali zahrát hezky. Reper-toáru je dost, ale ne klasického.“

Kamčo, představ svůj nástroj...

Kamila: „Hraji na hoboj. Když jsem poslouchala Lukáše, tak jsem dostala odpověď na otázku, proč oni mají na fakultě přetlak studentů a my máme studentů málo. Hoboj je specifický, s trochou nadsázky se dá říct, že hoboj se nehodí pro nic jiného než pro klasickou hudbu. Byť existují hobojisti, kteří hrají např. jazz. Používá se často ve filmové muzice, když si např. pustíte jakoukoli pohádku, velmi často v ní hoboj hraje nosnou melodii. Romantický, vyložené melodický nástroj, vhodný ke hraní krásné, líbezná a táhlé melodie. Avšak obecně až na výjimky se nevyužívá pro nic jiného, než pro klasickou hudbu. Jeho možnosti rozsahové, dynamické, výrazové jsou v porovnání s jinými nástroji omezené. Podle hoboje se ladí celý orchestr. Jeden z důvodů, proč na něj hraje tak málo lidí, je strojek. (To je ta malá věc, která se zasouvá nahoře do nástroje a bez které by to nehrálo). Funguje to tak, že většina hobojistů, aby mohla hrát, si musí strojek vyrobit. Hoboj není o tom, že jste zruční instrumentalisti, ale musíte být zruční i manuálně (a hlavně psychicky odolní ☺). Předmět, který vyučuju na fakultě, je výroba hobojevých strojků. Je to těžko uchopitelná sféra mezi nebem a zemí, kde rozhodují mikromilimetry, hustota každého kousku dřeva, vzdušná vlhkost, nadmořská výška, zručnost, trpělivost, a dalších tisíce faktorů. A každý den to může být úplně jinak. Samozřejmě jsou hobojisti, kteří si strojek kupují, což není levná záležitost na to, jak krátkou dobu strojek vydrží. Studentům doporučuji, aby se s tím dokázali popa-

sovat. Než se člověk naučí vyrobit strojek, trvá to roky. Klarinetisti, nebo saxofonisti si plátky kupují. Kdežto fagotisti a hobojisti si je vyrábí.“

Lukáš: „Ono je to podobný jako u trombonů. My sice nemáme strojky, ale zase máme nátisk a o ten je potřeba pečovat. Je to živá věc, sval. Záleží, co člověk sní, jak se vyspí, co je za denní dobu.“

Jak často musíte cvičit a jakým způsobem cvičení probíhá?

Lukáš: „Když mám sólový hraní, tak musím cvičit tak 3x denně. Dejme tomu, že to vyjde na dvě a půl až tři hodiny dohromady. Na nějaké nástroje se cvičívá víc, ale na žesťové nástroje to není tak zdravé. Ze začátku je potřeba cvičit víc, pak už to není tak nutný. A když mám normální provoz ve filharmonii, stačí hodina a půl denně. Protože pak je člověk u nástroje pořád. Nechci k tomu přistupovat tak, že cvičím, ale že hraji.“

Kde nacházíš míru citu, jak silně hrát, jak odhadnout sílu zvuku?

Lukáš: „To záleží jak a s kým hraju. Nepřál bych nikomu, aby seděl přede mnou minulý týden, když jsme hráli Leningradskou symfonii od Šostakoviče v Rudolfinu s Byčkovem (*šéfdirigent České filharmonie, pozn. autora*). Člověk v orchestru zažívá až fyzickou bolest. Ale když hraju sám v kostele se zpěvákem, tak volím nižší sílu zvuku. Sám ze své podstaty mám radši jemnější hraní než drsnější. Takže je to asi moje přirozenost.“

Jak si v orchestru chráníte sluch?

Lukáš: „Já to nedělám, protože potřebuju dobře slyšet sebe i ostatní. Existují zařízení, hudební chrániče do uší. Hudebníci

je využívají tak, že si zacpou uši, ale mají do sluchátek přivedený odposlech a pouští si do nich míru zvuku, kterou snesou, což je v symfonickém orchestru nereálný.“

Kamila: „Pro nás, co sedíme v orchestru před trombóny nebo před trumpetami, se za nás dává ochranné plexisklo. To nějaký zvuk odtlumí, ale ne všechno.“

Kde nyní hudebně působíte a děláte ještě nějakou jinou činnost spjatou s hudbou?

Kamila: „Hudebně jsem na volné noze. Fungovat na nějaký úvazek naplno je nelslučitelné s rodinným životem s malými dětmi. Hlavní část práce se totiž odehrává večer. Lukáš měl téměř od začátku našeho vztahu místo v České filharmonii. Než byly děti, měla jsem hraní výrazně více. Od doby, co se narodily děti, jsem zůstala na volné noze a hrávám, když má Lukáš volno. Hobojů je obecně málo, takže neustále docházejí nabídky jít si zahrát. Momentálně nejčastěji hraju v Pražské komorní filharmonii a v orchestru Berg, který se zabývá soudobou hudbou. Hrávám také komorní hudbu a jiné nárazové akce, kde je potřeba hoboj. Pedagogicky působím jako Lukáš na HAMU v Praze.“

Lukáš: „Já to mám vlastně stejně, jsem pedagog na HAMU a v České filharmonii na plnej úvazek. A pak se snažím dělat radost tím, že si zahraju nějaký sólový koncert. Občas hraju v komorních souborech, které jsou při České filharmonii.“

Jak jsou na tom studenti?

Kamila: „Studenti hoboje, co se týče počtu, je velký propad. Prakticky jsme s trochou nadsázky ve stavu, že nemáme koho učit.“

Lukáš: „U nás je to opačně, trombóny jsou na vzestupu. Potřebovali bychom přemluvit děkana, aby nám povolil pustit víc studentů u přijímaček, protože jsou šikovní. Ale to neznamená, že je jejich přístup úplně světohorný. Nevím, jestli se to dá nazvat morální úpadek, ale prostě je potřeba studenty přemlouvat k práci.“

Kamila: „Hm, to je pravda. Někteří ze studentů už jsou o generaci mladší, a když to člověk srovná s naší dobou, tak je to opravdu rozdílné. Určité věci, které dnes jsou možné, i co se komunikace s pedagogem týče a přístupu, jsou velmi rozdílné. A to se považujeme stále za mladé lidi...“

Lukáš: „A za tolerantní a chápavé.“

Kamila: „To myslím, že opravdu jsme, ale stejně nás některé věci opravdu překvapují.“

Jaké žánry jsou vám blízké a jak vnímáte hudbu celkově?

Poslechový večer s Jakubem Hrušou

Lukáš: „Mám rád jakoukoli hudbu, když je dobrá a má mi co říct. V posledních dvou letech mám pocit, že je pro mě hudba především terapie. Nedokážu si představit bez hudby nějakým způsobem fungovat, a to nemyslím, jen že bych hrál, ale i poslechem a vůbec být s hudbou v kontaktu. A taky mám pocit, že jsem dostal dar hudbou něco sdělit. V jednu chvíli, během covidu, to vypadalo s hudbou a kulturou všelijak, tak člověk zvažoval, co by se dalo dělat jiného. Ale síla, kterou v sobě pocituju, mě pořád drží u hudby. V symfonickém orchestru to zas tak není, protože tam je člověk jedno kolečko z mnoha. Když má možnost hrát komorní nebo nejlépe sólový koncert, kdy může sdělovat on sám, tak je to nesmírně naplňující a terapeutické zároveň. Posouvá mě to někam dál.“

Kamila: „Já to mám trochu jinak v tom, že čím jsem starší, tím víc vyhledávám ticho. Když mám možnost, nepouštím si vůbec nic a volím raději ticho. Ale když už si něco pustím, nejvíc tíhnu k jazzu nebo nějaké spirituálnější hudbě. A jak vnímám hudbu? Když jsem byla na studiích na vysoké škole, měla jsem pořád v sobě rozkol, jestli má tohle smysl dělat a komu tím pomůžu, když budu hrát na nějaký nástroj. Neměla bych jít dělat nějakou práci, která bude přímo prospěšná společnosti, jako třeba práce s hendikepovanými? Tam mě to táhlo. Ale nějakým způsobem jsem u hudby zůstala a **dnes to poselství vnímám a zažívám v tom, že pokud hudba má nějakou sílu a otevře-li se posluchač, tak to může kultivovat jeho nitro, může ho to přivá-**

dět k měkkosti nitra, usebrání se, protože hudba je něco, co není uchopitelné, co prostě plyne v přítomném okamžiku. A pokud funguje naladění, pokud je interpret schopný předat něco, co ho přesahuje, jako že se nechává inspirovat nějakým řečneme třeba vyšším zdrojem a je schopný tohle předávat, tak jenom trochu otevřený posluchač to navnímá, a potom prožitky sdílení s posluchači jsou opravdu hluboké. Pak to má smysl. Protože pokud v dnešní době něco dává smysl, tak to, aby se lidi vraceli trochu k duchovnějším přesahům. Nemám teď na mysli určité náboženství nebo něco v tomhle smyslu. Myslím občas vystupovat z materiálu, ve kterém společnost funguje, ke kterému je vedená od malička. Skrz hudbu vnímám, že je možné otevřít i jiné obzory.“

Lukáš: „Já jen dodám, ticho mi taky nevadí... Tím nechci říct, že skončím ve filharmonii anebo doučím ve škole a jdu si pustit nějakou hudbu, to ne. Ale samozřejmě poslouchám hudbu rád a dělá mi to dobře.“

Kamila: „K předchozímu ještě dodatek, hráli jsme v Písku v teplém, útulném kostele a opravdu, když člověk ustoupí od toho, že chce ukázat, že něco umí, to znamená, že se oprostíš od egoistického předvádění svých dovedností a otevřeš prostor sdílení, co přesahuje i mě i lidi, co tam sedí, tak Luky mi potvrdí, že ti lidé to slyší a vnímají. Pak se na ně díváš, sedí s úplně rozzářeným obličejem nebo za tebou chodí, že jim tekly slzy. A v ten moment si říkáš: *«Tak pro tohle to má cenu dělat.»*“

Lukáš: „Ptali se třeba Byčkova, jak je možný, že ve svých 76 letech je schopnej utáhnout velkou Mahlerovskou symfonii a on řekl: *«Člověk musí v tu chvíli zapomenout na sebe, protože jakmile začne pochybovat, začne mít strach.»* A jemu se to nesmírně daří. Zapomene na sebe a je v úplně jiném světě.“

Jaký vztah máte k lidové hudbě, zvláště k moravské?

Lukáš: „Velmi vřelý, během studií jsem hrával v dechovkách a lidová hudba mě hodně baví. Myslím si, že Dvořák, Janáček nebo Smetana, z lidové hudby hodně vychází. Z moravské, české, ať je to Chodsko nebo kolem Strakonice či jižní Morava. V jejich díle se odráží český duch. Možná jsem zaujatější jako Čech, ale když si člověk poslechne Dvořáka, u něj je neskutečný, kolik českého ducha v jeho hudbě je. Do svého díla dal naprosto všechno, je ojedinělý a díky tomu patří k nejhranějším skladatelům na světě. Díky stesku a bolesti, kterou prožíval kvůli odloučenosti od své vlasti i kvůli ztrátě svých dětí, do hudby dával jedinečnou energii a svůj podpis, který je ve srovnání s ostatními, jedinečný.“

Jak vznikl nápad pozvat dirigenta Jakuba Hrušou v roce 2021 do Ondřejova, kdy pro posluchače moderoval poslechový podvečer v knihovně ASÚ AV ČR?

Kamila: „S Jakubem jsme kamarádi, známe se dlouho a zažili jsme jeho začátky. Dobu ještě předtím, než se stal šéfdirigentem ve Zlíně. Dnes je z něj špičkový dirigent světové úrovně a pořád máme kamarádský vztah.“

Lukáš: „Teď je nám trochu vzdálenější, protože se nestýkáme tolik. Je mediálně známý a už nemůže dělat takové věci, co dělal dřív. Když se potkáme mezi čtyřma očima, je pořád cítit, že máme k sobě blízko a je to fajn člověk. Nebyl tedy problém ho oslovit. Čekal jsem, že do toho nepůjde, ale chtěl jsem to zkusit.“

A dneska by do toho šel?

Lukáš: „Myslím, že ano. Akorát by neměl tolik času jako předtím. Už i tak to bylo těžké. Dodnes nechápu, že kvůli poslechovému večeru jel z Německa do Prahy autem v noci, po akci, kde s nějakou šlechtou seděl na zámku, večerel s nimi, byla tam ochutnávka úžasných vín, nemohl ani ochutnat, protože měl před sebou cestu do Čech. Přijel, vyspal se, já pro něj přijel domů, přivezl jsem ho sem, a pak jsem ho zase odvezl domů, vyspal se a zase jel zpátky do Německa. Ten den měl volno, vlastně vůbec nemusel tohle absolvovat.“

Dodnes nechápu, že ho sem něco táhlo. Dirigent Petr Altrichter, který ten pořad dělal jako první, tak kdykoli se s ním potkám, tak o této akci hodně rád mluví, že se mu nesmírně líbí nápad o hudbě mluvit před lidmi a poslouchat nahrávky. Pro něj je to reklama, jako pro každého umělce. Ale myslím, že Jakub reklamu nepotřebuje, a přesto to udělal. Myslím, že se zmínka ještě objeví v kronikách, protože Jakubova kariéra strmě stoupá. Jednou z něj bude velmi vážená osoba, tedy on už je. Za to, že byl na hvězdárně, si nechci brát žádné zásluhy, protože já se ho akorát zeptal, přivezl a odvezl.“

Zápis v kronice obce Ondřejov

26. 6. 2021 – Poslech hudebních nahrávek s Jakubem Hrušou. Poslech pořádal Spolek Kruh přátel hudby. Lukáš Motka pozval světově známého dirigenta Jakuba Hrušu, který je šéfdirigentem Bamberkých symfoniků v bavorském Bamberku. Akce se konala v knihovně Astronomického ústavu AV ČR. Poutavé povídání trvalo skoro tři hodiny. Jakub Hruša posluchačům pouštěl různé typy nahrávek skladeb od Bedřicha Smetany „Má vlast.“ Pouštěl nahrávky z LP desky, která byla limitovanou edicí a již není k dostání v žádném obchodě. Vinařství Zbořovský pořádalo na akci degustaci svých vín. Přišlo asi 50 posluchačů.

ideálněji, když mu rodiče zpívají, bez ohledu na to jak. Mnohdy slyším maminky: *«Ne já nemůžu, vždyť zpívám falešně,»* dítěti je to jedno, jde hlavně o přenos energie, kdy vnímá, jak s rodiči hudba rezonuje. Přirozeně pak rezonuje i s dítětem. Máme spousty kolegů muzikantů a jejich děti na nic nehrají. Myslím, že je dobrý naslouchat a dívat se, k čemu dítě přirozeně tíhne a netlačit ho. Pokud je hudba cesta duše dítěte, tak se stejně tou cestou vydá. Třeba Lukášovi rodiče nejsou muzikanti, ale mají hudbu rádi...“ **Lukáš doplňuje:** „Myslím si, že zásadní doporučení pro společnost je nebránit se hudbě, poslouchat hudbu, veškeré žánry, někdo řekne: já nemám rád dechovku. Avšak i dechovka může být dobrá. A může být špatná, stejně jako klasická hudba. Jde o to, jestli hudba má nějaké sdělení nebo ne. Třeba děti, já to cítím i u nás doma, když hudba hraje, děti ji cítí podprahově a nějakým způsobem se jich dotýká. Tak jsem to měl doma denně.“

Kamila: „Lukyho brácha je taky profesionální muzikant. Ze tří děti jsou dva profesionální muzikanti, ač rodiče na nic nehrají.“

Lukáš: „Já bych se hudbě nevyhýbal. Slyším, že někdo řekne, já hudbu neslyším, nemám ji rád, a vyhýbám se jí. Stejně je to celkově s uměním. Například někdo řekne, já nemám rád divadlo, a pak se stane, že vyhraje lístky v tombole a je mu líto, nechat lístky propadnout. Zapře se a jde do divadla, a nakonec je nadšený, protože cítí energii z herců. Nebo si zajde na výstavu

a najednou se rozpláče nad obrazem, protože vnímá energii, která na něj působí. Lidi se mnohdy umění vyhýbají, protože se bojí, že by mohli projevit emoce. **Ale jestli má něco kultivovat společnost, tak je to umění.** Děti hudbu vnímají mnohem citlivěji než dospělí, protože nemají předsudky. Reagují na ni, a i kdyby negativně, tak je to nějaká reakce.“

Kamila: „Já to vidím na dětské józe. Když vezmu kytaru, sedneme si do kroužku, něco zazpíváme, až na naprosté výjimky hudba chytne všechny. Živější děti, které mnohdy ukazují opačný názor, si najednou sednou a je cítit to vzájemné propojení, jednota. I když slova neznají, tak je loví, ale nikdy neřeknou, že je to nuda. Hudba s nimi rezonuje.“

Máte jednu z hodnot zdravý životní styl, ekologii, jaký je váš přístup?

Kamila: „Co se ekologie týče, tou hybnou silou jsem doma asi já. Bývala jsem radikálnější. Dnes volím cestu vnitřního klidu, protože když je člověk moc radikální, tak naráží na to, že to mnohdy nejde dle jeho představ, a tím se dostává do vnitřního napětí. To už teď nemám. Snažíme se, když to jde, minimalizovat odpad obecně nejen plastový. Co lze používat bezobalově nebo si vyrobit podomácku, využíváme, i když to mnohdy vyžaduje náš čas. Nevnímám to jako diskomfort, dobrý pocit je mi odměnou. Samozřejmě reakce okolí je taková, zda to není zbytečná snaha, že skoro nikdo jiný to tak nedělá, nicméně, jak se filozoficky říká:

Co byste poradili rodičům, kdyby chtěli rozvinout u svých dětí hudební talent?

Lukáš: „Hudební talent se rozvíjet nedá, ten je dán. Rozvíjí se schopnosti a dovednosti. Já si myslím, že hudební sluch a talent má úplně každý. Jde jen o to, v jakém prostředí dítě vyrůstá, jak je k tomu vedené. Když mu rodiče budou říkat, že hudební sluch nemá, dítě s touto informací operuje. Myslím, že je přirozený, jak člověk vidí, slyší. Pak je to o touze duše. Někdo má touhu sportovat, tvořit, sochat a druhý má touhu se nechat obalovat hudbou. Doporučuji dítě vyslyšet a nechat ho se projevit. Dítě si přirozeně řekne samo. Když si o hudbu řekne, dát mu příležitost se hudebně vyjádřit.“

Kamila: „Myslím si, že je hodně ovlivňující prostředí, ve kterém vyrůstá. Pokud je dítě od malička obklopeno hudbou, nej-

Pomůcky pro výrobu strojku k hoboji

«Oceán je tvořen kapkami vody.» Vím, že nejsem v tomhle nastavení zdaleka sama, osamocená kapka, tak si nemyslím, že je to zbytečné. Neděláme to proto, že bychom měli cíl změnit svět, ale proto, abychom jednali v souladu s naším svědomím. Oba se také plně věnujeme józe. Pokud bychom vnímali, co tvoří kvalitní život člověka, tak nejde vyloučit fyzickou schránku. Pokud je člověk nemocný, je omezený na spousty úrovních. Snažíme se, aby ten nástroj pro «život = tělo» fungoval. Snažíme se dávat mu to, co potřebuje, nedávat mu to, co mu škodí. A učíme se jej poslouchat. Takže sport (s mírou), dobře jíst, dobře spát. A určitě nezapomínat na mentální hygienu.“

Lukáš: „Ono to souvisí i s hudbou. V našem případě a v mém ještě víc, protože mým nástrojem je i moje tělo. Trombón nehraje sám o sobě, nedá se na něj bez mého těla vyloudit ani zvuk. Vždycky svým studentům říkám, že není nutné mít naleštěný nástroj, ale mít čistou hlavu i duši. Pokud chci něco svým tělem vyjádřit, musí být zdravé. Samozřejmě výjimky potvrzují pravidlo. Cítím také na sobě povinnost jít příkladem dětem. Nenutím jim nic, snažím se jen jít jim příkladem. A nejen dětem, ale i okolí. Okolí si toho všímá, ptá se. Před svými studenty nic netajím. Oni dobře vědí, jakým způsobem fungujeme, a zajímají se.“

Kamila: „Já jsem s jógou přišla do styku (byť jen slovně) na konzervatoři, na stavy úzkosti při trémě mi byla jóga doporučena. Zpětně viděno, aby si člověk jógou pomohl proti trémě, tak nestačí, aby ji cvičil jednou

týdně po dva roky. Aby mu jóga pomohla proti trémě a jiným stavům nepohodlí tělesného i duševního, to vyžaduje něco jiného než pouhé fyzické cvičení. Je potřeba přijmout jógu jako koncept. Protože jóga není jen fyzické cvičení. Jóga je práce s dechem, myslí, s emocemi.“

Lukáš: „Souvisí to zase s hudbou, jak vlastně hrát líp na hudební nástroj. Definuju to ještě jinak, učím to i své studenty. «Co dělat jinak, abych hudbě nepřekážel?» Člověk si uvědomuje, že něco tvoří, jen když ničemu nepřekáží. Nejlepší ukázkou jsou děti. Ony trému neprožívají, u nich hudba proudí naprosto přirozeně, ale když člověk dospěje, už se ta přirozenost ztrácí. Klíčem ve všem je přirozenost.“

Kamila: „Když se ještě vrátíme k trémě, už se s ní neperu. Přijímám ji jako přirozenou součást hraní, není mým cílem se jí zbavovat. To plodí zase odpor, jsou to energie, které na sebe naráží. Takže říct jí: «Ahoj, tak seš zase tady, tak tě vítám.» Prohlédnu si, co se mnou dělá na fyzické úrovni. Někomu se můžou potit ruce, někomu vysychá v ústech, ale už v ten moment, že se dívám, co se děje jako z nějaké pozorovatelnosti, ale neztotožňuji se s tím, tak už to dává určitý odstup. Že to není: «Já = tréma, ale já se teď na trému dívám, tak to nejsem já. Já jsem ten, kdo se na ni dívá.» Funguje mi, když jsem sama, když na mě nikdo nemluví, můžu zhluboka dýchat. Vím, které myšlenky mi pomáhají. Myšlenky, které mi nepomáhají, tak si do

hlavy nepouštím. Vím, na co se naladit, chci prožívat sdílení s lidmi. Trému nelze překonat. Tréma je úplně přirozená. Budto vás ovládá, nebo ji ovládáte vy. Zažívají ji všichni a velmi zesíleně ti, jejichž činnost se děje teď a tady. Myšleno tak, že máte pouze jeden pokus bez možnosti opravy. Umělci, sportovci, operující lékaři, atd...“

Lukáš: „Za sebe také nemůžu říct, že bych se jí zbavil. Dokonce jsem rád, když trochu je, protože nutí člověka se víc soustředit, zamyslet se nad sebou a držet stráž. Protože když tréma není, tak člověk dělá věci, které by dělat nemusel. Když se člověk setká s druhým člověkem a cítí na něm, že je trochu nervózní ze setkání, tak je to svým způsobem projev úcty, to znamená, že mu není lhostejný. Pokud trému pocítuju, tak je to úcta k hudbě a k publiku. Mám ji rád, je to svým způsobem adrenalin. Určitě mě neparalyzuje, vím, že můj výkon už tolik nepoškodí jako u některých mých studentů, přijímám ji, pracuji s ní. Ona poleví, jakmile zjistí, že nade mnou nemá takovou moc.“

Když uděláte v orchestru chybu, jak se k tomu staví kolegové?

Kamila: „Úplně v pohodě. Snažím se i Anežce – dceři, která hraje na flétnu říct, že chyba je přirozený lidský projev. **Neexistuje člověk, který by v životě neudělal chybu.** Problém je, když každý druhý tón je chyba, ale to se většinou v orchestrech neděje. Občasné chyby neřeším, za sebe se z nich nehroučím, protože je to naprosto přirozená věc.“

Lukáš: „Záleží na atmosféře, ve které se hudba odehrává. Někdy může dirigent vyvolat takovou atmosféru, že chyba je problém. Ostatním je však zřejmé, že všichni jsme na jedné lodi a respektují a chápou, když se něco takového stane. Nikdo chyby nedělá schválně. Když už jsem zmínil Byčkova, tak on nám sám říká, že je mu úplně jedno, jestli uděláme chybu, ale důležitý je, jestli budeme hrát naplno. Než abychom hráli opatrně, abychom neudělali chybu, tak radši ať hrajeme naplno a chybu uděláme, ale bude z toho něco zvláštního. Při živém hraní se chyby dělají normálně a je to přirozené. Rozhodně souhlasím s Byčkovem, radši udělat chybu a být uvolněnej, než hrát při zdi a bez chyby.“

Děkuji za inspirativní rozhovor. Věřím, že čtenáře bude motivovat k návštěvě z některých koncertů, třeba pod vedením Jakuba Hruši či Sergeje Byčkova v Rudolfinu v Praze.

Rozhovor s manželi Motkovými vedla Romana Brilová

NICOLE ZURATIS V JAZZ DOCKU

Přiznám se, že jméno newyorské jazzové zpěvačky Nicole Zuratis mi doposud zůstávalo utajeno. Dozvěděla jsem se o ní teprve v okamžiku, kdy se stala čerstvou letošní držitelkou Grammy v kategorii nejlepší vokální jazzové album. Jakmile se rozhodla navštívit ČR a koncertovat v Jazz Docku, bylo rozhodnuto. Její vystoupení jsme museli navštívit.

Nicole Zuratis je úchvatná zpěvačka, skladatelka, klavíristka i aranžérka původem z Connecticutu. Na cenu Grammy byla poprvé nominovaná už v roce 2019 a letos nominaci proměnila díky CD *How Love Begins*. Během své kariéry vydala již pět vlastních alb a své nejnovější oceněné CD produkovala společně s osminásobným držitelem ceny Grammy Christianem McBridem. Album obsahuje výhradně původní autorskou hudbu. Nicole je nositelkou mnoha soutěžních ocenění, je např. vítězkou mezinárodní soutěže Jazz Vocal Sarah Vaughan (2015), sólovou zpěvačkou světově proslulého Birdland Big Band v New Yorku a její album vyhrálo v roce 2018 Cenu za nejlepší jazzové album (Best Jazz Album) v „International Music & Entertainment Awards“. Kromě vedení svého tria a kvarteta Nicole často vystupuje v kulturních newyorských jazzových klubech, jako jsou Dizzy's Club at Lincoln Center, Birdland, Blue Note, Carlyle, 54 Below a skvělý 55 Bar, vyučuje přednes písní a pořádá jazzové vokální dílny po celém světě, včetně Indie, Izraele, Austrálie a Berklee College of Music v Bostonu.

Koncert v jejím podání byl mimořádný zážitek. Se svým triem (ve složení: Martin Gerla – kontrabas, Ladislav Nič – bicí a Kateřina Hošková – kytara) předvedla špičkový moderní jazz. Zaujala svým charizmatickým hlasem, temperamentem, nádhernými písněmi i uměním komunikovat s diváky. Opakovaně nás zapojila do programu a v závěru s ní již zpívalo celé hlediště.

Světlana Fašinová

Kulturní okénko nejen z Ondřejova

BÍLÁ NEMOC V DIVADLE ABC

V dubnu jsem měla možnost vidět v divadle ABC zpracování Čapkovy *Bílé nemoci*. Nadčasové drama z pera Karla Čapka zcela naplnilo hlediště.

Spousta mladých studentů chystajících se na maturitu z českého jazyka určitě uvítala netradiční zpracování, které bylo doplněno operními pasážemi zpívanými v latině, čtením poznámek i dobových textů o vzniku a přijetí hry i o pronásledování jejího autora. To dokreslovalo celkovou mrazivou atmosféru, která byla velmi podobná tehdejšímu světovému dění a bohužel je velmi podobná i dění současnému. Karel Čapek v roce 1937 velmi reálně a živě vykreslil hrůzy pandemie, která přichází z Číny do společnosti, která je na pokraji války (nechal se tehdy inspirovat živými vzpomínkami na španělskou chřipku). V čele lidu stojí nacionalistický vládce, který je rozhodnutý rozpoutat válku se sousedním státem a oproti němu vidíme demokraticky smýšlejícího lékaře. Tento lékař objevil lék na nebezpečnou nemoc. Léčí ale pouze chudé pacienty, bohaté léčit odmítá, pokud nejsou ochotni podpořit mír a zastavit válečné úmysly Maršála. Dvojrole doktora Galéna a Maršála se bravurně ujal Miroslav Donutil, který za svůj výkon sklídl zasloužený dlouhý potlesk ve stoje. Po shlédnutí divadelního představení zbývá jediné, a to odpovědět si na otázku, jestli se ze své minulosti dokážeme opravdu ponaučit...

Světlana Fašinová

Reportáž ze Slavnosti májí 11. května 2024

Reportáž vznikala při Slavnostech májí. Respondenti byli náhodně vybraní a jejich milé odpovědi korespondovaly s atmosférou této tradiční akce.

Historie České besedy: v knize Mileny Štráfěldové s názvem „Fridrich řečený Bedřich“ je psáno, že 13. listopadu roku 1863 předvedli Českou besedu v Konviktu ostatním. O pár týdnů později se tančila na Žofíně. V České besedě se střídaly české národní písně s polkou, furiantem, rejdivákem nebo populární kuželkou. Na podnět Jana Nerudy ji sestavil pražský taneční mistr Karel Linek. K určitému paradoxu té doby patří, že původní texty Karel Linek napsal německy. Jako první Českou besedu zahrál Ferdáček Heller na hudebním dýchánku, kterého se účastnil i Bedřich Smetana a Jan Neruda.

Dobrý den paní Potměšilová, řekněte mi, jak dlouho jste se dnes chystali na Slavnosti májí?

Ludmila Potměšilová rozená Janoušková z Horky: Dobrý den, no, skoro od dopoledne. Hned od 10 hodin jsme dělali přípravy. Židle, stoly, jídlo, pití a všecko jsme stihli.

Co pro vás znamená, když se řekne máje?

Ludmila Potměšilová: No, je to máj. Máj, lásky čas. Je to tu v Ondřejově několik desítek let. Mně se to vždycky líbilo, já už v Ondřejově nebydlím, ale každý rok nelením a jedu do Ondřejova, abych viděla máje vnučky, abych viděla moje přátele a kamarády. Je to hezký. Hezky hrajou.

Jak prožíváte, že vám tančí vnučka?

Ludmila Potměšilová: No, je to několikátá vnučka. Je to hezký. Já jsem taky tancovala, když jsem byla mladá jako ona a vzpomínám na to dodnes.

Co říkáte na Slavnosti májí?

Šimon Mazánek, návštěvník májí, který tancoval: Já se jmenuji Šimon Mazánek, no, je to super. Já jsem poprvé na takový slavnosti a je to prostě skvělý. Ta atmosféra, tady všechno. Já jsem z Prahy. To je úplně něco jiného, ta mentalita lidí a tak. Super.

Jak kluci vidíte Slavnosti májí, jak se vám tanuje s holkama a na Slavnostech májí jsi poprvé? Odpovídali tanečníci, zároveň naši fotbalisti.

Michael AI Obaid: Z mého pohledu úplně super, protože je to poprvé, co jsem tu jako tanečník, nová zkušenost. Od 12 hodin de facto a je to za mě super. Samozřejmě na kácení májky jsem byl, ale jako tanečník jsem nikdy nebyl. Výborný, dobrý jídlo, dobrý lidi, pítí, já si to užívám na maximum.

A co ty Řišo?

Řiša Červenka: Já jsem tu už druhým rokem a nemůžu si stěžovat. Já jsem právě i Míšovi říkal, že to prostě bude bomba, jako minulý rok, kdy jsem tady byl poprvé. Já jsem spokojenej s kapelou a se vším, a jak s námi choděj lidi, kolik jich je a jaký maj přístup.

Vy jste včera dávali májky?

Řiša Červenka: Jo, my jsme včera dávali břízky právě těm, se kterými teď tančujeme a je to bomba.

Michael Al Obaid: Já jsem rád, že právě naše parta s klukama dodržuje tradici.

Ríša Červenka: My se snažíme s klukama dodržet, že takhle budeme furt chodit a doufáme, že co nejdýl.

Michael Al Obaid: Samozřejmě pomůžeme i do budoucna.

Péto, řekni mi, jak vnímáš atmosféru Slavnosti májí a jak dlouho máje jako rodina organizujete?

Petr Kölbl: Co já pamatuju, minimálně 40 let, od malička jsem chodil s kapelou, tahal jsem buben, pak mi táta předal v 15 letech kopání díry na máj, ve 20 letech jsem převzal organizaci a teď už to táhnu dál. A atmosféra? Když se sejdou dobří lidé, tak je atmosféra vždycky perfektní.

Kolik času a přípravy jste věnovali návniku České besedy? Jak šel návnik tance?

Jana Sloupová: Já bych začala tím, že bych pochválila děti, protože jsou moc šikovný. Krásně se snaží, musí tomu věnovat spoustu úsilí, nejenom my, ale samozřejmě hlavně děti a musím říct, že i rodiče, protože zařadit tréninky do programu všech škol, kroužků, zajetých věcí a do toho ještě vmáchnout zkoušky České besedy není jednoduchý, a to z důvodů, že většinou se začíná zhruba po Velikonocích, takže to vychází na takových 5–6 týdnů, kdy to trénujeme. Ona Česká beseda je poměrně složitá, no a poměrně dlouhá, nějakých 17 minut. Děti se různě proplétají, podtáčejí, mění, takže trénink je nutný. A u malých dětí je dobrý, když mají trénink 2x až 3x týdně. Takže je to poměrně náročný, je to tak půl hodinka, oni se rychle unaví a už jim to tak dobře nejde, takže je

dobry, když jsou tréninky kratší. Ale je to zase o to častější pro ty menší. Ty větší si to už pamatují z minulého roku, jsou moc šikovný, těm to stačí jen připomenout.

Jak jste daly dohromady kroje?

Jana Sloupová: Kroje dáváme dohromady postupně, protože krojů bylo poměrně málo a díky dobrým duším, který jsou do toho zapálený, tak se to postupně dává dohromady. Takže se různě došívá, snažíme se dělat něco jako fundus, jak nám děti odrůstají, tak ty kroje, který měly, který jsme nechaly třeba ušít, nebo si maminky ušily pro děti, nebo nám řada maminek pomohla, tak ty necháváme v tom fundusu a půjčují se těm dalším dětem. Takže se snažíme to tak jako obnovit. Snažíme se to držet v duchu středočeska, samozřejmě velkým pomocníkem je Markétka – švadlenka, ta má zlatý ruce a kroje od ní jsou krásný, pečlivý a na první pohled jsou poznatelný. A samozřejmě říkám, že spousta maminek se zapojuje s velkou ochotou, že třeba Markétka jim dá stříh a ony kroje ušijí, my poskytneme látku a ony nám pak kroje vrátí. Anebo jak říkám, když děti odrostou a kroj jim není, tak se snažíme ho potom půjčovat dál.

Je nějaký kroj originální, původní?

Jana Sloupová: No, jsou tam, ale je jich málo a většinou se skládají jen z něčeho. Že třeba u něčeho zůstala sukně, u něčeho zů-

stala spodnička, někdy zástěrka, někdy zůstala kordulka. Takže různě, ale celej kroj už tady asi není.

Kdo všechno se na návniku podílí?

Jana Sloupová: Ještě bych samozřejmě ráda zmínila Zdenku Šebkovou, která to s dětma trénuje už strašně dlouho a my jsme se k ní postupně tak nějak připojily, protože na to zůstala sama. A ono v jednom člověku nejsou tréninky vůbec jednoduchý. No, a postupem času se k nám přidala i Klára Ramsden, a ta právě dělá i ten fundus. Takže velmi pečlivě kroje rozpůjčuje, pak se jí zase vrátí, postará se o ně, celej rok je krásně skladuje, takže to je taky obrovská pomoc.

Jak se ti Hani líbí Slavnosti májí? Zažíváš je u sousedky takto poprvé?

Hana Hauserová: Já jsem nečekala, že tady bude takových lidí, myslela jsem, že přijde jenom kapela, zahrajou, zatancujou s Dančou, holčičky se tady zavlnějí a tady je celej repertoár a kluci a holky a tancujou.

A jak to na tebe působí?

Hana Hauserová: Super, je to takový slavnostní. Je dobře, že se tradice dodržují. Proto taky Kája chtěla tancovat, proto jsem jí poprvé letos přihlásila na Českou besedu.

Letos je to podruhé, že si můžou nechat zahrát i jiné ženy než nevdané dívky.

Hana Hauserová: No, já jsem si říkala, jak to tedy je, že dřív tancovaly nevdané holky. My jsme včera koukali na náměstí, tam

jak stojí u Míry Tesaříka májka, modřín, že budou mít svatbu, je to tradice, je to krásný.

Dani, já se tě zeptám, úplně poprvé v životě máš u sebe májku. Jaký máš pocit a jaké byly přípravy?

Daniela Petrová: Přípravy byly velkolepé, napekla jsem, udělala jsem škvarkovou pomazánku, takže já myslím, že pohoštění paráda, a já si to velice užívám. Protože je mám opravdu poprvé a prostě mě to baví.

A nelituješ?

Daniela Petrová: Néééé, vůůubec. Je to super mít plnou zahradu lidí a vidět, že jim chutná.

Honzo, pověz nám, jak vnímáš Slavnosti májí a co ti dávají?

Jan Šafra: No, máje mi dávají život. Máje jsem odtancoval snad 50x, bylo to hezký, a je dobře, že se tradice drží a fandím všem, kdo pro to něco udělají.

Nemáš problém s tím, že si dneska dávají májku všechny ženy, tedy vdané, rozvedené?

Jan Šafra: Ne, jsem rád, teda nerad jsem, že ubývá těch mladejch, který si nechaj oždobit májku, ale zase přibývá těch, který si nechaj zahrát, je to v nich, maj nějaký vztah k tradici, to nevadí, že už nejsou nejmladší, já už taky ne.

Muzikanti, jak se vám dnes hraje?

Dneska bezvadně, to by vám řekli tady kolegové asi všichni. Jsou to věci, který se dají dohromady, hezké počasí, dobrá parta lidí a dobrá nápověda na písničky a v neposlední řadě tanečníci příjemní, a i ty lidé, u kterých jsme byli nás vesměs vítají v dobrém rozmaru, takže radost. Kolikrát jsem říkal, že už toho necháme, že už máme nějaký věk, ale zase když to takhle člověk prožije, tak si řekne, tak to ještě

jednou zkusíme a ono to vždycky vyjde. Takže krásná práce.

A řeknete nám, jaká jste kapela?

My jsme kapela KMČ, to znamená: „Kdo má čas“. A já jsem Václav Krebs ze Senohrab a tady je kamarád Jaroslav Hruška ze Zaječic, a tak různě z okolí.

Reportáž ze Slavnosti májí uskutečnila Romana Brilová dne 11. 5. 2024

Slavnost májí

Před pár lety tancovaly místní děti Českou besedu na oslavě výročí Sokola ve Stříbrné Skalici. Pamětníky výstup potěšil a vzpomínali, jak jako malé děti u májky besedu tancovaly. Ve Stříbrné Skalici májka stojí i dnes, ale beseda už se u ní netancuje. Tradice Staročeských májí se v okolí drží jen v Lensedlích, Choceradech a Ondřejově. Letos se Slavnost májí v Ondřejově konala 11. května 2024, tancovalo devět kolon, z toho jedna kolona dospělých tanečníků.

Abychom se mohli jednou za rok potěšit pohledem na průvod, patnáctiminutové hemžení krojovaných tanečníků a kácení májky, vyžaduje to čas a nadšení řady lidí. Místní švadlenka Markéta, pod heslem „kroj není stejnkroj“ vykouzlí na šicím stroji každý rok nějaký nový kousek. Jiní zase opráší či opraví kroj, který tu nosila či vyšívala už jejich babička, a některé maminky se do šití a vyšívání kroje pustí rovnou samy. Kdo nemá kroj vlastní, může si ho zapůjčit. Budujeme společně sbírku bot a krojů, které za dobrovolný příspěvek pro tuto příležitost tanečnickům půjčujeme. Vybrané peněžní příspěvky pak opět věnujeme na šití nových krojů. Krojový fond tak každoročně roste, už dnes máme k dispozici více než třicet krojů.

Nácvik besedy se organizuje na konci března a ke zkouškám využíváme prostory MŠ Beruška. Sladit časové možnosti Zdeny a Jany, které nácvik vedou, s možnostmi skupiny

osmi dětí dá vždy trochu lámání hlavy. Nejmladší tanečníci mívají půlhodinovou zkoušku dvakrát týdně, což si žádá ochotu a trpělivost dětí i jejich rodičů. Jádrem tanečnicků ale zůstává, a tak starším tanečnickům stačí jen pár zkoušek na zopakování tance.

Samotná Slavnost májí začíná už v jednu hodinu tradičním obcházením májových domů. Kapelu doprovází Dáda a Tomáš se skupinou mladých fotbalistů a průvodem krojovaných. Letos měla kapela k ruce i auto dobrovolných hasičů, které jim pomáhalo s přesunem do všech koutů Ondřejova. Kapele Václava Krebse to hrálo obdivuhodně a únava na nich nebyla poznat u žádného ze 17 májových zastavení. U každého domu na průvod čeká občerstvení, kapela zahraje na přání, tancuje se a průvod se zvětšuje až dojde zpět ke kostelu, kde se tanečníci sešikují k nástupu a závěrečnému tanci.

Strom na májku každoročně věnuje na slavnost obec. O kácení, zdobení a postavení májky se zase pravidelně starají místní dobrovolní hasiči a členové spolku TJ Sokol. Ti zajišťují i tombolu a kácení májky. Tanec České besedy u májky je vrcholem slavnosti a potěšil snad všechny pozorovatele. Tentokrát se tancovalo až okolo sedmé hodiny, protože májových zastavení bylo více než v předchozích letech. Jedinečně roztomilý je vždy výkon těch nejmenších tanečnicků a báječné je pozorovat, jak dětem i dospělým přináší tento krásný zvyk radost. Posledním bodem slavnosti je losování výherce a kácení májky. Chvilé napětí při řezání a každé dítě běží, aby získalo fáborek z májky. Hlavní trofej je ale věnec, který vítězná parta odnáší do sálu na hřišti, kde se večer koná májová zábava. Kdo není příliš unaven z celodenního tančení, může tak dál pokračovat.

Velké díky patří všem tanečnickům a dobrovolníkům, kteří pomáhají udržovat tuto krásnou tradici živou. Věříme, že se všem Slavnosti májí líbily a těšíme se zase za rok!

Zdena Šebková, Jana Sloupová,
Klára Ramsden

Jubilant Pepík Zicha

V sobotu 18. 5. 2024 proběhla slavnostní oslava 85. narozenin ondřejovského patriota prof. Ing. Josefa Zichy, CSc., kterého většina z nás nezná jinak než jako Pepíka.

Oslava byla zahájena slavnostní mší svatou ve střimelickém kostele sv. Martina, při které jsme oslavence překvapili hudebním dárkem ve formě tří částí z Rybovy České mše vánoční. Pan profesor má totiž kromě zásluh na ondřejovské hvězdárně a na ČVUT i zásluhy v kulturním životě naší obce, kde již před 50 lety provedení České mše vánoční poprvé zorganizoval a zavedl tak tradici každoročních koncertů a půlnočních mší. Na konci mše bylo načas Pepíkovi pogrulovat a dát nějaký speciální dar, ale co se

tak dá vymyslet za dar člověku, po kterém se jmenuje planetka (jde o planetku 10919 Pepíkzicha objevenou na ondřejovské hvězdárně)? Ve spolupráci s heraldikem byl panu Zichovi vytvořen erb na míru (viz foto). Následovala oslava plná dobrého jídla a milých osobních setkání a rozhovorů. Především ale plná nezdolného a nakažlivého životního optimismu a mladického elánu Pepíka Zichy, který byl a je inspirací pro nás mladší, kteří ho již léta známe, obdivujeme a máme rádi.

Jan Ericsson

Volby do EP

Volby do Evropského parlamentu se konají na území ČR v pátek 7. června 2024 od 14:00 do 22:00 hodin a v sobotu 8. června 2024 od 8:00 do 14:00 hodin.

V ONDŘEJOVĚ JSOU 3 VOLEBNÍ OKRSKY:
Sídlo volebního okrsku č. 1: Základní škola bratří Fričů Ondřejov, nám. 9. května č. p. 68, 251 65 Ondřejov – pro občany, kteří mají trvalý pobyt v Ondřejově. **Sídlo volebního okrsku č. 2:** Požární zbrojnice Třemblat, Myšlínská č. p. 83, 251 65 Třemblat – pro občany, kteří mají trvalý pobyt v Třemblatech. **Sídlo volebního okrsku č. 3:** Požární zbrojnice, Turkovice u Ondřejova č. 137 – pro občany, kteří mají trvalý pobyt v Turkovicích. Voličem je: **občan ČR**, který alespoň 8. června 2024 dosáhne věku 18 let, **občan jiného členského státu EU**, který alespoň 8. června 2024 dosáhne věku 18 let a je nejméně od 28. dubna 2024 přihlášen k trvalému nebo přechodnému pobytu na území ČR a zároveň požádal o zápis do seznamu voličů pro volby do EP.

Ve volbách do EP lze volit na voličský průkaz, který si občané mohou vyzvednout nejpozději do středy 5. 6. 2024 do 16:00 hodin.

Vítání občánků

Je dlouholetou tradicí v naší obci, že v nejkrásnějším měsíci v roce, v měsíci máji, vítáme do života nové občánky Ondřejova, Třemblat a Turkovic.

V letošním roce tato milá událost připadla na 18. května 2024 a místem konání se stala síň ondřejovského mlýna. Pan starosta přivítal všechny přítomné úvodním slovem a projevem. Součástí setkání bylo také vystoupení – děti z mateřské školy hrály na flétnu a děti ze základní školy přednesly pásmo písniček a básní. Jako upomínku rodiče obdrželi pamětní list, maminky kytičku, děti dáreček v podobě hrnečku a plyšového chraštíka. Každý z účastníků si odnese fotografie, jako hezkou vzpomínku na významný den své ratolesti. První slavnostní zápis do knihy vítání občánků proběhl již v roce 1955, kdy bylo přivítáno 7 dětí. Od té doby každým rokem probíhá slavnostní uvítání našich nejmenších obyvatel obce. V roce 2022 bylo na vítání občánků pozváno 17 dětí, v roce 2023 už 21 dětí a letos pouze 12 dětí, z toho bylo sedm holčiček a pět chlapců. Věříme, že tato krásná tradice přetrvá v naší obci i v nadcházejících letech, a v příštím roce se opět budeme těšit na krásné setkání s našimi nejmenšími občánky. *Lenka Endlová*

Ondřejovští baráčníci pořádali oslavu Svátku matek

Svátek matek se tradičně slaví každou druhou květnovou neděli.

Na území Československa se tento svátek dostal v roce 1923.

Přičinila se o to Alice Masaryková, dcera prezidenta T. G. Masaryka.

Po převzetí moci komunisty v roce 1948 byl však na našem území více preferovaný svátek MDŽ (8. března) a Svátek matek byl upozaděn.

Avšak po revoluci, po roce 1989 se opět začal veřejně slavit.

Ondřejovští baráčníci tuto tradici drží více jak patnáct let. V neděli 12. května 2024 uspořádali v SKC každoroční oslavu Svátku matek. Za tímto účelem se v sále kulturního centra v půl druhé odpoledne sešli na jednom pódiu čtyři třídy mateřské školy. Kuřátka, Včelky, Ještěrky a Vážky svým maminkám, tatínkům, babičkám, tetičkám, strýčkům a ostatním přednesly a zazpívaly to, co se pod vedením svých učitelek naučily. Přidaly se k nim i Chocehradské mažoretky – Smetánky, které publiku předvedly několik svých představení. Každé představení sledovali všichni přítomní se slzou v oku. Vystoupení každého

„uměleckého“ souboru, bylo po zásluze odměněno zasluženým potleskem a sladkou odměnou. Paní učitelky byly za svou trpělivost při nacvičování odměněny květinou. Po skončení společného programu s dětmi se baráčníci rozdělili do tří dvoučlenných skupin a vyrazili osobně pozdravit maminky starší osmdesáti let a předat jim květinu, konkrétně muškát. V darované květině, maminky našly papírového motýla s věnováním, kterého pro ně připravily děti z ondřejovské družiny společně s Blankou Kyclerovou. Tento dáreček se maminkám velmi líbil. Bude jim připomínat tuto návštěvu celý

následující rok, než dostanou květinu novou. Letos baráčníci předali 23 muškátů a číslo navštívených se každým rokem zvyšuje. Některé maminky naši návštěvu už očekávaly a připravily pro nás malé občerstvení a něco sladkého či slaného ke kávě. Pokud se nedozvoníme, necháme květinu u vchodu do domu a motýl s věnováním v květině mamince prozradí, kdo ji navštívil a obdaroval. Letos jsme se na závěr sešli u tetičky Padevětové, která nejdříve pomohla roznést květiny, a pak nás také pohostila, přestože věkem již patří mezi obdarované. Svoji vitalitou ale předčí mnoho mladších. Ze srdce bychom chtěli poděkovat mateřské škole a mažoretkám za jejich vystoupení, paním učitelkám za ochotu představení nacvičit a družině za přípravu papírových práníček. A všem přítomným v sále za jejich čas a dobrovolný příspěvek, který nám věnovali. Nesmíme také zapomenout poděkovat za zapůjčení sálu a podporu obecnímu úřadu obce Ondřejov. *Ing. Veronika Křeček Tichá a Jaroslav Křeček*

PROUŽKOVANÝ DEN

Každý rok můžeme první červnový pátek potkávat v Ondřejově obrovskou spoustu dětí i dospělých v proužkovaném oblečení. Letos to bude už poosmé. Ptáte se proč? Pražské sdružení Za novým úsměvem zavedlo v roce 2017 krásnou tradici a vyhlásilo první červnový pátek jako Den českých rozštěpových pacientů.

Prosím, omluvte zhoršenou kvalitu fotografie.

Od té doby si každoročně první červnový pátek na počest rozštěpových pacientů oblékáme cokoliv proužkovaného, protože cílem je podpora informovanosti o možnostech léčby rozštěpů obličeje v ČR a o špičkových výsledcích práce rozštěpových pracovišť v ČR. Díky předávání informací o „proužkovaném dni“ se šíří i povědomí o rozštěpových pacientech a pomáhají se tím odbourávat předsudky, které jsou s těmito lidmi spojené.

Rozštěpové vady obličeje patří do kategorie vrozených vývojových vad. Jsou to většinou na první pohled viditelné vady. Svým názvem však poněkud matou – nevznikají rozštěpením, ale naopak nespojením příslušných částí obličeje v místech, kde by za normálních okolností měly být ret, čelist a patro. Výskyt rozštěpových vad obličeje je pro ČR udáván v poměru 1 : 530 všech živě narozených dětí. Rozštěpová vada obličeje vzniká v těhotenství během prvních dvou měsíců. V tomto období se u embrya vytváří právě obličejová část. Pokud se počáteční struktury těchto částí spojí jenom částečně nebo nespojí vůbec, dochází ke vzniku rozštěpové vady, a to v různých kombinacích. Nejčastěji se vyskytují buď rozštěpy rtu, čelisti nebo patra. Příčin vzniku může být celá řada, ale přesné příčiny vzniku rozštěpu patra nejsou dosud zcela objasněny. Vědecký výzkum naznačuje, že genetika a environmentální faktory mohou hrát důležitou roli. Mezi rizikové faktory patří kouření a pití alkoholu během těhotenství, nedostatek živin, genetická predispozice, životní prostředí, stres a další faktory ovlivňující vývoj plodu. Pouze 20 % těchto vad je dáno genetickým základem přeneseným na dítě od rodičů, 10–20 % vzniká jako vada nová ze zevní příčiny a 60–70 % je kombinací obou vlivů.

Vše jsou to ale záležitosti řešitelné a v České republice řešitelné s vysokou úspěšností díky dlouhé tradici léčení rozštěpových pacientů a bohatým zkušenostem odborníků rozštěpových center v Praze a v Brně. V České republice začala tradice moderního léčení rozštěpových vad již před osmdesáti lety. Zakladatelem české rozštěpové školy byl pan profesor František Burian. Tento vynikající plastický chirurg začal poprvé s léčbou rozštěpových pacientů komplexně – tedy ve spolupráci s celým týmem specialistů, a kromě chirurgů přizval ke spolupráci také pediatri a psychology pro rodiče i pacienty. Vytvořil vzor péče o rozštěpové pacienty od narození do dospělosti.

V současné době je léčení rozštěpových vad soustředěno zejména do dvou rozštěpových center v Praze a v Brně. Léčba probíhá komplexně a na odstranění rozštěpové vady se kromě plastického

Den českých rozštěpových pacientů

PROUŽEK
každé slušné tváři

7.6.2024

Den českých rozštěpových pacientů vyhlásujeme pro podporu informovanosti o možnostech léčby rozštěpů obličeje v ČR a o špičkových výsledcích práce rozštěpových pracovišť v ČR. Rozštěp obličeje je nejčastější VVV hlavy a krku. Díky moderním metodám léčby prožijí rozštěpoví pacienti plnohodnotný život bez viditelné jízky.

Více informací poskytují webové stránky www.zanovymusmevem.cz.

V tento den bychom si rádi viděli kolem sebe na ulicích co nejvíce lidí s proužkem na oblečení či doplňcích, které symbolizují proužek na rtu rozštěpových pacientů. A i přesto, že bude tento proužek viditelný, věříme, že se budete v takovém oblečení cítit dobře a sebevědomě. Stejný pocit bychom rádi rozštěpovým pacientům.

Sdílením a předáváním informací o této akci se povědomí o rozštěpové problematice bude mezi lidmi šířit a věříme, že tím pomůžeme odbourávat přetrvávající předsudky o životě rozštěpových pacientů.

Prožijte spolu s námi den českých rozštěpových pacientů s úsměvem na tváři s proužkem i bez něj.

DĚKUJEME.

www.zanovymusmevem.cz

ZA NOVÝM ÚSMĚVEM

chirurga podílí i další specialisté z oborů lékařských i nelékařských v úzké spolupráci. Patří mezi ně: ortodontisté, stomatologové, logopedi, lékaři ORL, genetici, pediatři, psychologové, protetisti a implantologové a případně i další odborníci. Díky velmi časně operaci rtu, která se uskutečňuje do sedmi dnů po narození miminka, kdy se u něj projevuje ještě tzv. fetální hojivost, jsou jizvy na obličejí děťátka takřka neznatelné. Uzavření patra se provádí kolem desátého měsíce věku dítěte – tedy ještě dříve, než se začne vyvíjet řeč. Čelist se uzavírá kolem osmého roku věku dítěte. Prenatálně se rozštěp podaří diagnostikovat pomocí ultrazvukových vyšetření jen asi v polovině případů, u ostatních dětí si této vady lékaři dříve prostě nevšimnou.

Rodina
Fašínova

Většina rodičů se zpočátku zpravidla obává o to, jestli vše dokáží zvládnout. Děti ale vyrůstají, učí se a milují úplně stejně jako všechny jiné děti a díky nezbytné péči, které se jim dostává od útlého dětství, mají ty nejlepší předpoklady prožít šťastný a plnohodnotný život.

I mezi námi v Ondřejově žijí rozštěpáčci – mezi ně patří i náš Jiřík. Jeho start do života byl opravdu těžký, ale je to bojovník, který se nevzdává. Dokázal toho strašně moc, zvládá se vyrovnat svým vrstevníkům, i když ho to stojí opravdu moc a moc práce. Jednou z něj ale díky tomu vyrostl silný a sebevědomý člověk, který si dokáže poradit i v nelehkých situacích. K této krásné akci se právě proto od začátku rádi připojujeme a jsme moc rádi, že nás podporuje školka, škola, kamarádi i přátelé. Ten pocit, když vidíte hned od rána celý Ondřejov v prouzcích, to je něco nepopsatelného. Vždy v tento den doprovázíme oba syny do školy a necháváme na sebe působit tuto neskutečnou atmosféru. Budeme moc rádi, když se i vy první červnový pátek obléknete do prouzců (letos 7. 6.), protože proužek sluší všem, každý se v něm může cítit krásně a sebevědomě. Proužek prostě sluší každé tváři.

Světlana Fašínová

Lípa svobody

Památník Lípy svobody na ondřejovském náměstí

Chodíváme kolem ní často, někteří z nás denně. Stala se tak samozřejmou součástí našeho náměstí, že ji už ani nevnímáme. Ale měli bychom.

Mluvíme o Lípě svobody – resp. o památníku Lípy svobody, který stojí na náměstí blízko sochy sv. Jana Nepomuckého, kousek od vchodu do kostela.

Byla to velká sláva. Naši předkové, nadšení ze vzniku samostatného Československého státu 13. 4. 1919, při školní slavnosti konané za účasti žáku a pedagogů školy, zástupců obce a čestných hostů po proslověch pana řídícího učitele a úřadujícího prvního radního pana J. Vávry na vybraném místě lípu zasadili. Žáci byli vyzváni, aby o lípu pečovali, ošetřovali ji a zalévali, zástupci obce pak, aby strom ochraňovali.

Lípa rostla a prospívala.

Pak ale přišla temná léta. V roce 1939 republiku obsadila vojska fašistického Německa a symboly samostatnosti českého státu musely být odstraněny. A tak v roce 1940 na rozkaz Němců byla lípa vytržena ze země a měla navždy zmizet z očí i paměti Ondřejovských.

Naštěstí se tak nestalo. Tisíciletá Říše skončila po 6 letech v propadlišti dějin. A Ondřejovští na „svou“ Lípu svobody nezapomněli. Už v roce 1947 byl na místě, kde lípa rostla, vztyčen památník Lípy. Kovovou plastiku na kamenném podstavci znázorňující symbolicky náš národní strom vykoval podle návrhu prof. Jana (Hondy) Nušla kovář pan Šíkl z Ondřejova. Autorem podstavce je sochař Bedřich Stefan, přítel rodiny Fričů.

Nápis, dnes už ale jen stěží čitelný, říká: „Zde rostla Lípa svobody, kterou Němci roku 1940 vytrhli ze země. Žije dál v naší paměti.“

Našemu památníku je tedy už 77 let. Dlouhé roky se o něj vlastními silami starali občané Ondřejova, např. pan Jaroslav Schück. Ale čas je nemilosrdný. Lístky na koncích kovových větví už dávno nejsou zlaté, kovové pruty jsou zrezlé, kostky, které původně lemovaly žulový podstavec zmizely, měděný pás s nápisem je sotva čitelný a nýty, které ho držely na kovových prutech, se už z valné části rozpadly.

Aby Lípa dál žila v naší paměti, abychom mohli našim dětem s hrdostí vysvětlovat naši historii a uctívat dílo našich předků, neměl by nám být stav památníku lhostejný. Spolek ŠKAMNA Ondřejov proto oslovil restaurátora Mgr. Ing. Ondřeje Šimka, DiS, který připravil návrh na obnovu našeho památníku a je připraven ji provést. Odhad nákladů na restaurační práce je přibližně 110 000 Kč.

A tak se na vás dnes jménem Spolku ŠKAMNA Ondřejov obracím s výzvou – pojďme nechat svou kovovou lípu zase rozkvést. Zkusme dát dohromady uvedenou částku, potřebnou k opravě. Spolek proto prostřednictvím platformy Donio.cz organizuje sbírku, na kterou může přispět každý dle svých možností. Máte-li zájem, zde je adresa:

www.donio.cz/pamatnik-lipy-svobody

Kdo chcete a můžete – pomozte.

Díky předem

PharmDr. Martin Pačovský
Předseda Spolku ŠKAMNA Ondřejov

Foto: Madlen Potměšilová a historický snímek: z archivu Pavla Řezby

Grafika Aničky Pačovské

Seriál ze zápisů Jaroslava Hnízda (rok 1910) – 3. díl

Jednoroční vojenská služba a studium na exportní akademii

Poslední moje prázdniny uběhly a odejel jsem koncem září s malým dřevěným kufříkem „na vojnu“. První můj dojem po příjezdu do Salzburgu byl úchvatný. Na to si rád vzpomínám ještě dnes. Byl to především pohled z nádražní haly na zasněžené a velmi malebné vrcholky hor, vystupující do výšky 2 500 m přímo před nádražím. Jelikož jsem nic podobného neočekával, byl jsem tím velice překvapen, tou nečekanou krásou a mohutností. Tento pohled na mne tak zapůsobil, že mi zůstal v paměti dodnes.

Město samotné na mne udělalo pěkný dojem. Je rozloženo kolem poměrně strmého kopce, na němž vévodí krásný zámek. Honosné domy vroubí široké ulice a parky. Kasárna (AlserKaserne), která se měla stát na nějaký čas mým domovem, byla kousek za městem. Byla to poměrně nová budova, moderně zařízená, s velkým nádvořím, na němž se někdy cvičilo, hlavně ranní rozcvička, nešlo-li se na cvičiště. Též se zde nastupovalo ke čtení denního rozkazu na druhý den.

Ubytován jsem byl se třemi dobrovolníky v pěkné místnosti v prvním poschodí. Ihned po příchodu do kasáren jsme byli zavedeni do skladiště, kde jsme obdrželi uniformu, pušku a všechny ostatní věci, které patřily k výzbroji každého vojáka. Po obléknutí uniformy jsme si jeden druhého prohlíželi, jak vypadáme. Každý se stal jiným člověkem, k nepoznání od toho, jak jsme vypadali v občanském obleku. Sotva jsme se oblékli, již jsme museli všichni jednoročníci nastoupit na dvůr, kde nás šikovatel seřadil podle velikosti a nařídil nám, že v takovém pořadí budeme vždycky nastupovat. Potom si každého z nás prohlédl od hlavy až k patě, zdali nám uniforma dobře padne.

Komu dobře neseděla, musel si ji vyměnit. Ti jednoročníci, kteří sloužili na svoje útraty, přišli již ve vlastních uniformách, které na nich byly jako ulité, oproti našim erárním, které i když nám dobře pasovaly, neseděly nám tak dobře. Uniformy jsme dostali dvě, jednu na cvičení a druhou vycházkovou. Tuto si dali dobrovolníci přešít, aby v nich slušněji vypadali. Bylo to sice zakázané dávat si uniformu přešívát, ale přesto se to dělalo. Všech jednoročních dobrovolníků nás bylo u pluku přes 120, což bylo více než dvojnásobek počtu stanoveného pro jednoroční dobrovolníky. Asi polovina z nich byli Němci a ostatní většinou Češi a několik Poláků. Hned první den se mluvilo o tom, že budeme rozdělení, ale jak, to zatím nikdo nevěděl. Když jsme si dali všechny vyfasované věci do pořádku, byla již doba oběda, prvního oběda na vojně. Byl jsem velice zvědavý, jak mi to bude chutnat. V řadě jsme šli do kuchyně, každý se svým přiborem a kuchař nám dal polévku a hovězí maso s příkrmem. Obojí chutnalo velice dobře, takže jsem byl spokojen a přál jsem si, aby mi to chutnalo vždycky tak dobře, jako tato první menáž. První den odpoledne jsme měli volno, jelikož někteří si museli vyměňovat uniformu či jiné věci. Druhý den už začala opravdová vojančina. Ráno budíček, snídaně, a potom nástup na dvůr na cvičení. Počátek byl trochu fádňí. Stále se opakovalo vpravo v bok, vlevo v bok, čelem vzad, pochodem v chod atd., až do omrzení. Dlouho nám tento jednotvárný začátek netrval. Za tři dny přišel rozkaz, že ve škole v Salzburgu zůstane jen 60 dobrovolníků a ostatní budou přiděleni k jiným plukům, kde jich mají málo. Bylo oznámeno asi 10 pluků a posádek, k nimž se můžeme hlásit. Byly to všechno pluky v Rakousích, ve Štýrsku, v Tyrolích, v Solnohradsku a Korutanech, tedy všechny pluky v alpských zemích. Já jsem se řídil svým původním rozhodnutím, že půjdu jen k německému pluku a pokud možno, do pěkné posádky. Zvolil jsem si

tedy z uvedených pluků a posádek 4. pluk císařských myslivců v Hallu u Innsbrucku. Byl to tyrolský pluk, doplňovaný z okolí Innsbrucku, teda také čistě německý, jako 59. v Salzburgu. Za dva dny jsme se již rozjeli ke svým novým částem s plnou výzbrojí. Do Hallu nás jelo asi 30, většinou samí Češi. Mnozí se nechtěli dobrovolně hlásit, jelikož nechtěli jít dobrovolně do neznámého, a proto to ponechali raději osudu. Nakonec byli odkomandováni všichni ti, kteří nepatřili doplňovacím okresem do Salzburgu, a to byli všichni Češi a někteří Němci. Dopadlo to tak, že nás bylo ve škole v Hallu víc Čechů než Němců, takže se mluvilo víc česky než německy, což se mi nezamlouvalo. Ale i zde nás bylo víc, než mohla škola obsáhnout, a tak podle sdělení velitele školy nás mělo odejít 13 do Bolzana. Je to sice jedno z nejkrásnějších měst, položené v nejmalebnější části dolomitových Alp, které mne proto lákalo, ale pluk tam byl italský, a to mně nevyhovovalo, jelikož mým hlavním heslem byla stále němčina. Z tohoto přeložení však sešlo a my jsme zůstali všichni v Hallu. Po příjezdu jsme byli všichni srdečně uvítáni, zařazeni do jednoroční školy a ubytováni v kasárnách. První dojem byl dobrý. Na druhý den pak zase začalo to jednotvárné cvičení. Za několik dní se to však zlepšilo a začala cvičení s puškou a pochodová cvičení do okolních hor. Tyto pochody jsem měl nejraději. Město Hall, ač bylo menší než Salzburg, bylo o to zajímavější. Je posazené v poměrně malém údolí řeky Inn a částečně na svazích hor, vystupujících do výše skoro 3 000 m. Někdy byly pochody dosti únavné, hlavně když jsme šli v plné polní výzbroji, což znamenalo nést na zádech asi 35 kg váhy, která byla při celodenním i polodenním pochodu na zádech cítit. Ale nikdy jsem toho nelitoval. Ty krásné horské scenérie za tu únavu stály.

*Z pamětí Jaroslava Hnízda
„Mé vzpomínky“ čerpala Romana Brilová*

Rozhovory napříč tématy

V mateřské škole proběhlo několik zajímavých akcí. O zážitky ze dvou zásadních akcí se podělí děti i paní učitelka. Vernisáž v rámci projektu „Vesmír očima dětí“ a škola v přírodě ve Vřesníku u Humpolce.

ROZHOVOR S PANÍ UČITELKOU ZDEŇKOU O PROJEKTU: „VESMÍR OČIMA DĚTÍ“ (Vernisáž 25. 4. 2024)

K vesmíru a dětem musím říct, že děti mají vesmír velice rády, překvapují mě znalostmi, které mají, zajímá je to. Na spolupráci s hvězdárnou je velmi příjemné, že dokážou odpovědět dětem na otázku, na které někdy neumíme úplně odpovědět my. Pan Kabáth

navíc odpovídá velmi příjemným, pro děti srozumitelným, způsobem. Líbí se mi, že děti, přesto že neznají ani vědce, ani prostředí, fungují spontánně a reagují velice dobře právě s panem Kabáthem. Cítím, že nadstavba je v tom, že po návštěvě hvězdárny je výstava obrázků a děti to velmi prožívají. Při výtvarné činnosti jsem zvolila spíše menší výtvarné práce. Děti se už těší, že poletíme společně do vesmíru. Že budeme mít týden, kdy si budeme víc povídat o vesmíru a těší se na vesmírné téma. Výtvarná práce děti moc bavila. Uživaly si ji a zapojily se do ní všechny.

ROZHOVOR S MATKOU MALÉHO CHLAPCE

Mně se moc líbí, že je to takový ucelený koncept a i malinké děti dokážou nahlédnout na něco většího, než jsou ony samy a proží-

vají to svými pohádkovými očima. Myslím si, že si z projektu vezmou hodně do budoucna. Vernisáž na mě působila slavnostně, my jako rodiče jsme zase pyšní, že za sebou děti zanechávají něco většího. Je to taková slavnostní chvíle, kdy se dětem ukáže jiná zábava, než je vystoupení na nějaké slavnosti. Vernisáž nemá možnost zažít mnoho dětí. Třeba vernisáž v muzeích nebo v galeriích. Důležité taky je, že dnes v současném světě je spousta fantasy pohádek, a to táhne děti víc k vesmíru, a tím to i více prožívají.

ROZHOVOR S DĚTMI

Společná odpověď dětí na otázku: Co jste dělali po návštěvě hvězdárny? „Vyráběli jsme vesmír. Dělali jsme malého prince a baobaby.“ „Hvězdárna se nám líbila celá. Hlavně obří dalekohled.“ „Těšíme se na vesmír. Že tam poletíme.“ „Viděli jsme taky hvězdy a líbila se nám Polárka. Byla tam planetka a sluníčko.“ Na otázku, co obíhá kolem Země, holčička Anička odpověděla: „Planeta Země, Jupiter, Mars, Uran, Neptun, Venuše. Slunce je velká žhavá koule.“ Na otázku, co jste dělali potom ve třídě, odpověděla Anička: „Potom jsme dělali ve třídě velkou raketu, kterou máme na okně.“ „Na vesmíru se mi hodně líbilo, jak jsme koukali na hvězdičky a na planety.“ „Dělali jsme pokus, házeli jsme do nádoby klacíky, klacíky byly zmrazený.“

Co to je vernisáž?

Děti: „Prohlídka.“

Čeho prohlídka?

Děti: „Planet. Prohlídka obrázků.“

Kdo obrázky dělal?

Emma: „Děti.“

Kde jsme byli na prohlídce?

Medík: „U dalekohledu.“

Jaký ten dalekohled byl?

Medík: „Obrovský a třeba dva metry veliký.“

Kde byla ta vernisáž?

Emička: „Já to vím, na hvězdárně.“

S kým jsme projekt dělali?

Emička: „S panem Kabáthem.“

A kdo se byl podívat na vernisáži?

Emička: „Naši rodiče, babičky, dědečkové, strejdové, tátové, sourozenci.“

Co vás zaujalo na projektu?

Děti: „Planety.“ **Nikolka:** „A ještě pan Kabáth. Zaujal mě, jak povídal, jak nám ukazoval na tý televizi.“ **Medík:** „Veliký dalekohled.“

Mateřská škola si velmi váží spolupráce s vědci z Astronomického ústavu AV ČR. Je až s podivem, že se vědci nebáli jít do tak nejistého podniku, jako je projekt s dětmi z mateřské školy. Mohlo by se zdát, že děti jsou na takovou spolupráci malé, ale opak je pravdou. Začínat se má již v předškolním věku, kdy jsou děti ještě vnímavé a velmi dobře se nechají motivovat. Všichni zúčastnění projektu jsou velmi nadšení. Protože pro děti, stejně jako pro dospělé, je vesmír velmi tajemný a umožňuje všem rozvíjet vlastní fantazii. Spoluprací s dětmi z mateřské školy vědci naplňují vizi zakladatele hvězdárny Josefa Jana Friče, který věnoval hvězdárnu státu za podmínky, že bude sloužit ke vzdělávání studentů. Tady by se dalo říct budoucích studentů, což můžeme považovat za přesah naší spolupráce. Věřím, že by Josef Jan Frič měl z takového počínu radost.

ŠKOLA V PŘÍRODĚ

Vřesník u Humpolce v termínu 12. 4. – 19. 4. 2024

Jak jste zvládali odloučení od maminky?

Lucka: „Já jsem ji objala, a pak jsme se hodně rozloučily.“ **Agátka:** „No, já jsem trochu plakala v noci, ale pak jsem si řekla, že to nic nebude a prostě jsem se s maminkou rozloučila a jela jsem.“ **Kája:** „Dobře jsem to zvládala, akorát v noci jsem plakala, ale nechodila jsem za paní učitelkou, protože prostě to nic nebylo.“

Co jste na škole v přírodě dělali?

Emily: „Indiány, dělali jsme čelenky.“ **Teo:** „Trika jsme malovali.“ **Medík:** „Na trika jsme kreslili čtverečky, a znaky, které mají indiáni. A křížky. Dělali jsme totem.“

Jakým způsobem jste dělali totem?

Medík: „Že tam byla taková veliká trubka a my jsme na to dávali křídla a byla to sova. A my jsme to vybarvovali.“ **Kája:** „A ještě jsme tam dělali ten lapač snů a dělali jsme to tak, že jsme udělali takový kruh a měli jsme nit a tou jsme to proplekli a když už jsme to měli hotové, tak jsme si to dali do takovýho boxu.“

Kde jste byli na dlouhém výletě na škole v přírodě?

Děti: „V klášteře.“

Ví někdo v jakém?

Děti: „Želiv.“

Co vás zaujalo v klášteře?

Lucinka: „Mě tam nejvíc bavilo, jak jsme se tam procházeli. Jak nám ta paní říkala, co se tam dělo.“ **Kája:** „Ptala jsem se, mě nejvíc zajímalo, jak se pohnul ten křížek.“ **Tomáš:** „Mně se líbilo, jak jsme chodili v těch chodbách a ještě jak tam byl ten velký kříž a jak tam byl Ježíš.“ **Nikolka:** „Mě bavilo, jak se pohnula ta svíce. Mě zajímalo, jak tam byli ti bratři (mniši).“

Co jste ještě dělali na škole v přírodě?

Děti: „Hráli fotbal, divadlo O Křemílkovi a Vochomůrkovi.“ **Agátka:** „A my jsme tam hráli taky fotbal a na schovku.“

A za jaké masky jste byli?

Děti: „Indiáni.“ **Kája:** „Byl taky karneval.“

Na jakou písničku jste tancovali?

Kája: „Wednesday a taky Planety a taky jsme my s Aguš zpívaly Indiány.“

Škola v přírodě se povedla. Děti byly spokojené, občas se některým zastesklo, ale jinak vcelku dobře zvládaly odloučení od rodiny. Týden byl plný her, výletů, tvůrčích dílen a indiánských tanců a divadelních představení. Velké díky patří paní učitelce Daniele Petrové a Aleně Bartůňkové za jejich obětavou péči a bohatý program. A také poděkování patří chlapcům z obecní čety, kteří nám pomohli se zavazadly. A v neposlední řadě poděkování patří i rodičům, kteří umožnili jet dětem na školu v přírodě.

*Rozhovor vedla Mgr. Romana Brilová,
ředitelka Mateřské školy Ondřejov*

DNY OTEVŘENÝCH DVEŘÍ

na ondřejovské hvězdárně se i přes nepřízeň počasí vydařily, zájem byl velký.

Lákadlem letos bylo vystavení měsíční horniny, darované Československu prezidentem Nixonem.

Kdo se nestihl přijít podívat, tak zde je aspoň pár fotografií. A kdo se přišel podívat a rád by si v klidu přečetl příběh těch čtyř malých kousků Měsíce, ten se nyní může pohodlně usadit a začíst se do dalších řádek.

Po zdařilém přistání astronautů Neila A. Armstronga a Edwina E. „Buzze“ Aldrina na Měsíci dne 20. července 1969 uložil tehdejší americký prezident Richard M. Nixon kosmické agentuře NASA, aby připravila asi 250 speciálních, jednotně upravených darovacích kazet se symbolickými vzorky měsíčního regolitu. Posádka Apollo 11 tehdy z Měsíce přivezla na Zemi asi 21,55 kg měsíčních vzorků. V roce 1970 pak prezident Richard M. Nixon 135 kazet věnoval představitelům států uznávaných USA, další OSN a 50 guvernérům amerických států.

Na nich byly jednotně v pryskyřici zalité čtyři částečky měsíční horniny o velikosti rýžových zrnků a celkové hmotnosti okolo 0,05 gramu. Dále tam byly umístěny tabulky se stručným uvedením původu horniny a prezidentovým věnováním. Kazetu s měsíčními vzorky a malou československou státní vlajkou, která byla dopravena na Měsíc a zpět, obdržela i Československá socialistická republika.

Tehdejší vedení státu bylo z daru na rozpacích a před jeho přijetím si ověřovalo stanovisko ostatních zemí východního bloku v čele se Sovětským svazem. Velvyslanec USA Malcolm Toon jej nakonec předal před svým odjezdem z Prahy na audienci u prezidenta

republiky dne 8. října 1971. Dar pak byl formálně postoupen předsedovi vládní Čs. komise Interkosmos při ČSAV a současně předsedovi ČSAV akademiku Jaroslavu Kožešníkovi, který rozhodl, aby byl umístěn do trezoru a zmínky o něm omezeny. Tam zůstal uložen až do zániku programu Interkosmos v roce 1990.

Teprve po zrušení Čs. komise Interkosmos rozhodl předseda Čs. komise pro výzkum a využití kosmického prostoru při Akademii věd ČR RNDr. Ladislav Sehnal, DrSc., o předání kazety se vzorky z Apollo 11 s československou vlaječkou do tehdejší Expozice letectví a kosmonautiky Vojenského historického ústavu. Dar tvořily čtyři části ebenového dřeva napevno spojené v jeden celek, nesoucí silnou akrylátovou desku kryjící čs. vlaječku vynesenu na Měsíc. Na této desce byla pak umístěna polokulovitá čočka se zalitými čtyřmi kusy měsíčního regolitu. Regolitem je nazývána vrstva nezpevněného různorodého materiálu, jenž na Měsíci vznikl dlouhodobým působením nárazů meteoritů na jeho povrch.

Ve spodní části podstavce pak byly přilepeny dvě destičky z lehkého kovu s dedikací v angličtině. Dolní část základny potažená modrozelenou tkaninou nesla štítek oznamující, že kazeta byla vyrobena Divizí technických služeb Centra pilotovaných letů NASA.

PODÍVÁME SE NA MÍSTO ČINU

HERA je vesmírná mise Evropské kosmické agentury v programu SpaceSafety. Jejím primárním cílem je studovat binární asteroid Didymos-Dimorphos. Právě Dimorphos byl zasažen 22. září 2022 americkou sondou DART. Evropská HERA bude mít za úkol podívat se na místo dopadu (protože americká sonda DART byla při nárazu zničena) a přispět k analýze tohoto prvního testu planetární obrany. Start je naplánován na 7. října 2024 a hned poté, 8. října proběhne tisková konference za účasti objevitele Dimorpha Dr. Petra Pravce z Astronomického ústavu AV ČR.

Evropská sonda HERA se příští rok v březnu během své cesty k dvojplanetce Didymos výrazně přiblíží k planetě Mars, u které provede gravitační manévry. V jeho rámci se dostane pouhých 6 000 kilometrů nad povrch planety, což je blíže než vzdálenost, ve které obíhají dva měsíce Marsu. Dráha a orientace sondy v prostoru budou přizpůsobeny tak, aby si mohla vyzkoušet fungování svých

vědeckých přístrojů na Deimosu, menším z obou marsovských měsíců, od kterého ji bude dělit jen 1 000 kilometrů.

NA NÍZKÉ OBĚŽNÉ DRÁZE KOLEM ZEMĚ SE HROMADÍ ODPAD

Vysloužilé družice a nosné části stupňů raket, části vybuchlých motorů, zapomenuté věci, zbraně pro odstranění družic i kosmická tříšť. Lidstvo kosmickým odpadem čím dál víc zamořuje vesmír. Na nižších oběžných drahách pozorujeme největší změnu objemu materiálu za posledních patnáct let. Do vesmíru kromě samotných státních a armád totiž začaly létat také soukromé společnosti. Množství vyslaných družic a přibývajícího kosmického smetí by se ale mohlo podepsat i na naší bezpečnosti. Zvyšuje totiž riziko srážek. Ve vesmíru přitom máme technologické družice, které slouží k předpovědi počasí nebo navigaci či k podpoře záchranného systému.

Pavel Suchan

Rozhovor s vedoucí manažerkou SKC Mgr. Evou Nečesanou, MBA

Paní Eva Nečesaná se stala vedoucí manažerkou v SKC.

Položila jsem jí několik otázek, které by mohly zajímat čtenáře Ozvěn.

Co byl váš prvotní nápad, co byla vaše motivace přihlásit se ke konkurzu na manažerku SKC?

Já jsem se k výběrovému řízení na manažerku SKC dostala šťastnou náhodou. Předtím jsem pracovala jako účetní v pražské firmě, ale ukázalo se, že to je časově náročná práce a sladit ji s rodinným životem nebylo jednoduché, tak jsem se rozhodla hledat jiné místo. Chtěla jsem více pracovat s lidmi a vzhledem k tomu, že mám vystudovaný obor vzdělávání dospělých, tak jsem se poohlížela po nějaké možnosti spojit lidi se vzděláváním, s nějakou kulturou a osobním rozvojem.

Takže máte vystudovanou andragogiku?

Ano, mám vzdělávání dospělých na UJAK¹ a tady v SKC vidím možnost se tomu oboru opět věnovat. Žijeme tady už přes 17 let, máme rádi přírodu a lidi kolem. O vypsaném výběrovém řízení jsem se dozvěděla náhodou. Takže jsem se hned přihlásila a mám velkou radost, že se mi podařilo místo získat.

Jakou máte vizi?

Líbí se mi koncept SKC, kdy se prostor otevřel veřejnosti a pořádají se tady různé kroužky a akce, sportovní i kulturní, které chodím navštěvovat s dětmi už několik let. Od června se nám tady po odchodu školy uvolní řada prostor – velký sál a několik učeben, hlavně v dopoledních hodinách, takže jsem přemýšlela, jak to využít. Protože pracující lidé nemají možnost v dopoledních hodinách dělat zájmové aktivity, jsou pro nás cílovou skupinou senioři a např. lidé na rodičovské, takže v tomhle směru jsem chtěla rozvést nějaký program a nové nápady. Já to vidím u nás na obci. Pořádáme každoroční odpoledne s hudbou pro seniory a vždycky je krásné sledovat, jakou mají radost z možnosti setkat se. Přemýšlím, že v dopoledních hodinách by mohli mít více času a když by se jim dala nějaká možnost využít čas společně, setkávat se, že by jim to do života mohlo přinést další radost.

A to by se setkávali v tělocvičně?

Tělocvična nebude v dopoledních hodinách 100% využita, ale ten velký prostor

není tak útluný jako třeba místnosti tady v patře, na druhou stranu je ale výhodnější z hlediska přístupnosti. Pokusíme se vymyslet nějakou kombinaci možností. Ing. Bohunka Řešátková, která se věnuje propagaci a organizaci kurzů tady v SKC, má taky spoustu nápadů a dokáže nápady posoudit zase z jiné stránky než já. Probíraly jsme spolu i možnost dopoledního promítání, setkání u šachů, nebo u karet.

Budete dělat nějaké úpravy SKC?

Určitě to máme v plánu. Až odejde škola do nových prostor, tak bychom se zaměřili na první patro. Všechno se časem a užíváním opotřebí, takže během léta máme v plánu renovaci sociálek, opravu zdí a také chceme v průběhu prázdnin zrevidovat vybavení SKC, aby bylo vše připraveno na start nového pololetí. Celkově bych ráda sjednotila celý prostor. Mám takový nápad, tak uvidíme, jak to vyjde.

Co byste řekla k umělecké škole?

Ve středu 15. 5. 2024 proběhly talentové zkoušky a byli jsme všichni překvapeni, jaký velký zájem o zájem o ZUŠ FLOW byl. Paní ředitelka Ing. Denisa Horká se již těší na budoucí spolupráci. Od září bude spuštěna hudební, výtvarná i taneční výuka.

Nebude možnost i klavír pro dospělé?

O tom jsem zatím s paní ředitelkou nemluvila, protože má s talentovými zkouškami hodně práce, ale zvažujeme tuto možnost a třeba znovu zavést i výtvarnou výchovu pro dospělé. Budeme tedy se ZUŠ FLOW jednat i v tomto směru.

Přeji vám hodně štěstí.

Děkuji a ráda bych ještě dodala, že za těch pár týdnů, co tady jsem, tak jsem měla možnost poznat užší jádro lidí kolem SKC a chtěla bych jim touto cestou moc poděkovat. SKC je pro ně srdcovou záležitostí, v čele s Ing. Bohumilou Řešátkovou, která je zakladatelkou toho všeho a dodneška tady funguje úžasným způsobem.

Rozhovor vedla Romana Brilová

NOVINKY A LÉTO V SKC V ONDŘEJOVĚ

Ve Sportovním kulturním centru je opravdu hodně novinek. Na prvním místě bych uvedla změnu na místě vedoucího manažera, resp. manažerky. Po odchodu Hynka Kašpara se podařilo starostovi Ondřejovi a radě rozhodnout, kdo z uchazečů bude vybrán. Zvítězila Mgr. Eva Nečesaná, MBA, která má zkušenosti z funkce místostarostky Kaliště a všechny předpoklady pro úspěšné vedení SKC v Ondřejově.

■ ZUŠ FLOW

Významnou novinkou nejen pro SKC, ale i pro děti z Ondřejova a okolí je možnost vzdělávání na Základní umělecké škole, která bude působit v SKC v učebnách po odchodu ZŠ. ZUŠ FLOW otevírá od školního roku 2024/25 obory: hudební, taneční, výtvarný a literárně-dramatický. V hudebním oboru ZUŠ nabízí např. hru na klavír, kytaru, flétnu a zpěv. V tanečním oboru se děti budou věnovat průřezu tanečními styly, klasickému baletu i scénickému tanci. Ve výtvarném oboru si vyzkouší různé techniky včetně keramiky a budou organizovat také vlastní vernisáže. Obsahem dramatického oboru je příprava divadla, modelování i mediální tvorba. Během roku děti čekají různá vystoupení a soutěže. 15. 5. proběhly talentové zkoušky v SKC

a náhradní budou ještě 6. 6. v Čestlicích. V případě, že se budete rozhodovat na poslední chvíli, plánuje paní ředitelka Mgr. Denisa Horká uspořádat nábor ještě první týden v září. Aktuální informace sledujte na stránkách ZUŠ FLOW (www.flowzus.cz).

■ OHLÉDNUTÍ ZA AKADEMIÍ SKC

V sobotu 27. dubna se konala již tradiční Akademie SKC, která je každoroční součástí činnosti SKC již od roku 2006 s výjimkou dvou covidových let. Diváci, kteří se přišli podívat, byli svědky krásných vystoupení i vrcholových výkonů. Vystoupili účastníci kurzů baletu, rokenrolu, sebeobrany, karate, Taekwon-do, Parkour&Freerun, mažoretek a nově skupina scénického šermu Carpe Diem, vyznavači Bojového umění Bujinkan, a také děti z MŠ v Ondřejově. ZUŠ FLOW představila žáky hudebního oboru hru na klavír, flétnu a zpěvem. Při některých vystoupeních diváky mrazilo z vrcholných i nebezpečných výkonů (Taekwon-do Vladimíra Machoty, Parkour&Freerun, šermíři, Bujinkan, karate a sebeobrana Bosákových – v roce 2023 byl Ondřej Bosák zvolen nejlepším karatistou ČR a Kristina Bosáková nejlepší trenérkou), při jiných se potěšili dojemnými či úsměvnými vystoupeními (baletky, rokenrolistky, děti z MŠ a ZUŠ, mažoretky). Poděkování patří trenérům a lektorům, kteří vystoupení s láskou připravili, vystupujícím za krásné předvedení a divákům za vytvoření příjemné atmosféry. Kdo se o dění v SKC zajímáte, resp. i využíváte jeho program, víte, že zde působí 25 lektorů a trenérů. Ne všechny aktivity se hodí pro vystoupení, ale i jim patří velký dík.

■ PŘÍMĚSTSKÉ TÁBORY

Organizace příměstských táborů se rovněž stala tradicí. Tentokrát jsou v průběhu srpna čtyři tábory s rozličnou náplní. Jazykový – Angličtina dle H. Doron s Ivou Miškovskou 5.–9. srpna (je již obsazen), Sportovní – Lezení s Tomem Ondrušem (tom.ondrus@hotmail.com) 1. turnus 12.–16. srpna a 2. turnus 19.–23. srpna. Novinkou je Sport kemp pod vedením Šárky Řehákové (sarka.fit@seznam.cz) určený zejména pro sportovně založené děti, které si vyzkouší v průběhu kempu dokonce 9 různých sportů. Stále se lze přihlásit.

■ DALŠÍ LETNÍ AKTIVITY V SKC

Kromě příměstských táborů budete mít možnost využít bohatou nabídku aktivit v přírodě i v tělocvičně: Hatha jóga s Jolanou Kamarýtovou Jolana.Soukupova@seznam.cz (úterý), kondiční cvičení se Šárkou Řehákovou sarka.fit@seznam.cz (pondělí), Dance Aerobic a Body Form s Olgou Studníčkovou olga@sipkova.cz (úterý), box a kondiční box se Zdeňkem Štádlerem a Standou Stárkem z.stadler@seznam.cz (sobota), dynamickou jógu s relaxací s Ditou Fuchsovou vybalancovane@seznam.cz (pondělí). Ještě před prázdninami upřesníme časy, případně dny či další aktivity.

■ PROGRAM OD ZÁŘÍ

V průběhu prázdnin nebudeme s Evou zahálet, neboť nás čeká hodně oprav, příprava učeben a vylepšení prostor SKC. Můžete nám poslat i svoje nápady na využití zejména dopoledních hodin v tělocvičně, co vám v SKC chybí, nebo když se i vy chcete zapojit do vedení nějakého kurzu či akce. Pro vaši informaci uvádíme jen stručný přehled kurzů:

pondělí: balet, pilates, dynamická jóga s relaxací, kondiční cvičení NOVINKA, sportovní příprava Těčko, pohybové hry s lezením, bouldering, karate, sebeobrana, **úterý:** angličtina H. Doron, Hatha jóga, Parkour&Freerun, rokenrol, Dance Aerobic a Body Form, box a kondiční box, **středa:** speciální kurz jóga, síla, mobilita NOVINKA, rokenrol, pohybem ke zdraví, Hatha jóga, gymnastika NOVINKA, Taekwon-do, rokenrol, **čtvrtek:** skupinové rehabilitační a jógové cvičení s hlídáním dětí NOVINKA, jóga pro děti, bojová umění Bujinkan, Čchi-Kung, sportovní příprava Těčko, karate, Hasiči Turkovice, Fit trénink (kondičně silový), badminton, **pátek:** mažoretky, balet,

Hip Hop NOVINKA, **sobota:** box a kondiční box, **neděle:** skupina historického šermu, hasiči Turkovice, Taekwon-do, jóga.

Jak jste si všimli, můžete od září očekávat opět několik novinek, z nichž některé už lektorky testují ještě před prázdninami.

Fyzioterapeutka Mgr. Tereza Pígllová (tereza.pigllova@seznam.cz) nabízí dopolední kurz rehabilitačního a jógového cvičení s možností hlídání dětí v kavárně u Kristýny Gáberové (čtvrtek od 10 do 11:15 hod). Zajímavé kondiční cvičení povede v pondělí od 9 do 10 hod Šárka Řeháková (sarka.fit@seznam.cz). Další novinky jako gymnastika pro děti Ivy Mračkové (iva.mrackova@seznam.cz), speciální kurz jóga, síla, mobilita Katky Kudrmanové (sealova@seznam.cz) budou otevřeny od září. Ještě před prázdninami organizuje Iva Mračková nábor nových členů a zápisy do Parkourového&Freerunového týmu APDT: pro Parkour&Freerun v úterý 11. 6. 2024 v 16:00 hodin, pro základy sportovní gymnastiky určené pro holčičky ve věku 6–8 let v úterý 11. 6. 2024 v 17 hodin v tělocvičně SKC.

■ PŘÁTELSKÉ PROSTŘEDÍ SKC

Velký dík patří Kristýně Gáberové, která svojí osobností a nadšením vnesla do rodinného klubu Pohoda s hernou pro děti a kavárnou milou atmosféru. Nabídka její kavárny s příjemnými cenami a dobrotami nadchne každého návštěvníka. Přijďte i vy, otevřeno je každý všední den kromě čtvrtka od 15 do 19 hod. O prázdninách bude zavřeno.

Milí čtenáři Ozvěň. Pokud vás program Sportovně kulturního centra v Ondřejově zaujal a chcete se dozvědět více, podívejte se na naše webové stránky www.skcvondrejove.cz, napište na skcvondrejove@seznam.cz nebo se stavte na Choceradská 62, Ondřejov.

Ing. Bohumila Řešátková

ZKRÁCENÁ PRAVIDLA PRO ZVEŘEJŇOVÁNÍ PŘÍSPĚVKŮ

UZÁVĚRKA PRO DALŠÍ ČÍSLO OZVĚŇ JE 20. SRPNA 2024

Příspěvky zasílejte na adresu redakce: ozvenyondrejov@gmail.com.

Výjimečně lze příspěvek odevzdat na podatelně OÚ.

Texty příspěvků zasílejte ve standardním formátu .doc, docx. Nevkládejte do textu fotografie a grafické materiály, tyto musí být dodány jako samostatné soubory, ve formátech jpg, tiff, případně pdf.

Fotografie musí vyhovovat požadavkům pro tisk.

OZVĚŇŮ, časopis pro obyvatele Ondřejova, Třemblat a Turkovic. **Vydavatel:** Obec Ondřejov, IČ: 00240567, adresa: Choceradská 62, 251 65 Ondřejov. Vychází čtvrtletně. Distribuce: Obec Ondřejov, číslo registrace: MK ČR E12695, elektronická podoba www.obecondrejov.cz.

Redakční rada: šéfredaktorka Mgr. Romana Brilová, redakční rada MgA. Kamila Motková, Bc. Lenka Endlová.

Kontakt: ozvenyondrejov@gmail.com. **Grafická úprava:** Studio Franklin, Nám. Míru 9/820, Praha 2, tel.: 222 510 268 **Tisk:** Label, Kutná Hora.

ONDŘEJOVSKÉ SLAVNOSTI 15.6.2024

BOHATÝ PROGRAM OD 14:00

- HARMONIKA
- SKÁKACÍ HRAD
- MALOVÁNÍ NA OBLIČEJ
- BOHATÉ OBČERSTVENÍ PRO VŠECHNY
- VE ŠKOLE VERNISÁŽ PRACÍ ŽÁKŮ
- PREZENTACE ONDŘEJOVSKÉ HVĚZDÁRNY
- VYSTOUPENÍ MÍSTNÍCH ODDÍLŮ SPORTOVNÍHO A KULTURNÍHO CENTRA
- VYSTOUPENÍ ŽÁKŮ ZÁKLADNÍ ŠKOLY
- VYSTOUPENÍ MATEŘSKÉ ŠKOLKY
- KONCERT Jan Ericsson a Martin Vošvrda – v kostele
- LOUČENÍ S BUDOVOU STARÉ ŠKOLY – Den otevřených dveří
- JÍZDA HISTORICKÝM AUTOBUSEM – Posázavský klub historických vozidel
- UKÁZKA POŽÁRNÍHO SPORTU – děti z SDH Turkovice

**KONCERT JAROSLAVA
SAMSONA LENKA V 18:30**

